

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 567

Setmana del 5 a l'11
d'agost del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

“¿Com sòm,
nosaltres, que quan
Déu dóna volem
rebre, però quan
demana no volem
donar?... Practiqueu
la misericòrdia
terrenal, i rebreu la
celestial. El pobre et
demana a tu, tu
demanes a Déu; ell et
demana un tros de
pa, tu demanes la
vida eterna. Dóna al
captaire, perquè tu
mereixis rebre de
Crist”.

Sant Cesari d'Arle

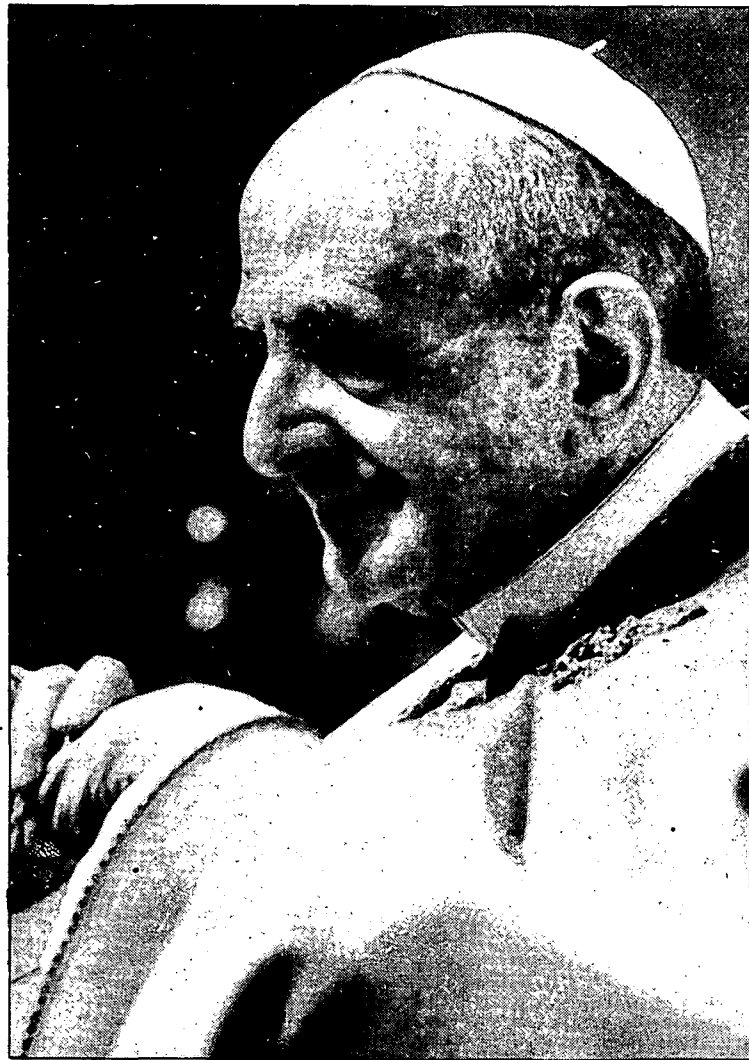
Pau VI, dotzè aniversari de la seva mort

Aquest 6 d'agost s'escau el dotzè aniversari de la mort de Giovanni Battista Montini, més conegut per Pau VI, un dels papes del temps modern més notable i més discutit. Successor de Joan XXIII, recollí l'herència del Concili Vaticà II i impulsà les tres darreres sessions conciliars, i assumí, finalment, la tasca de posar en marxa les conclusions sorgides del magne esdeveniment.

Hem cregut oportú oferir als nostres lectors una imatge de Pau VI poc coneguda i que es mostra a través de les explicacions del que fou el seu secretari particular, monsenyor John Magee, que també ho fou de Joan Pau I durant el seu efímer pontificat i de Joan Pau II en els inicis del seu.

Aquesta entrevista amb monsenyor John Magee, actualment bisbe, tingué lloc fa dos anys, al poblet irlandès de Cobh, amb motiu del desè aniversari de la mort de Pau VI.

Vegeu l'entrevista a les pàgines centrals.

L'Arquebisbe de Barcelona nomena el seu primer equip de govern

Mossèn Joan Carrera i Planas, sots-director del setmanari, s'incorpora al nou Consell Episcopal

Mossèn Joan Carrera i mossèn Francesc Pardo són els dos nous vicaris episcopals que, junt amb el senyor Bisbe auxi-

liar i els cinc que ja n'eren sacerdots —Serrano, Portabella, Soler Perdigó, Berdoy i Bonet Armengol—, passen a ocupar

se de les zones pastorals de l'arquebisbat. Monsenyor Ricard M. Carles, just abans d'iniciar les vacances, ha fet els

nomenaments, que són per tres anys, i ha celebrat amb ells la primera reunió.

(Més informació a la pàg. 8)

AFINANT

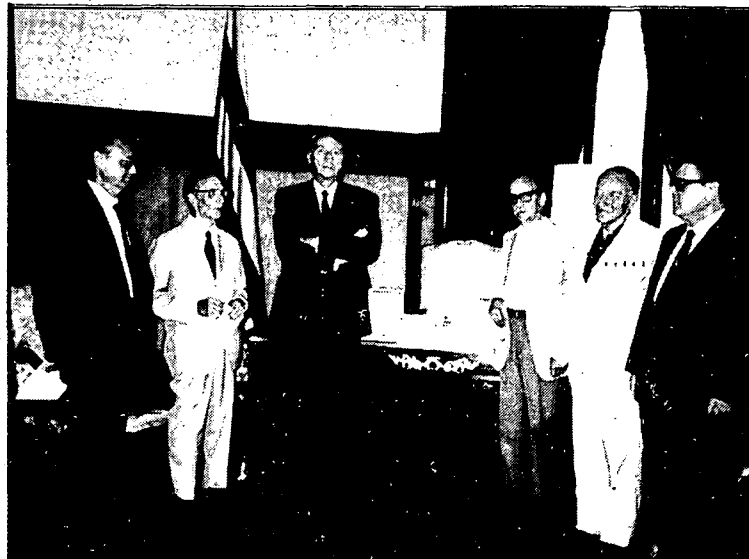
Sectes, i III

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

Les sectes atreuen perquè omplen - prometen omplir - un buit interior. Per tant la gent que més corre el risc de ser atrapat per elles són aquells que, pel que sigui, es troben en una situació de buidor personal. Els joves, per tal com tenen tota una vida per omplir i a mesura que comencen a experimentar les frustracions inevitables de l'existència - estudis arduos, amistats fràgils, enamoraments fugissers... - són una presa fàcil pels venedors de felicitats a curt termini. El sexe, les drogues i les sectes són la trilogia d'aquesta tragèdia. Els adults, en canvi, ja tenim més vida endarrera que endavant; la nostra dèria ja no és tant el que farem sinó el que no hem fet, més que buits a omplir tenim farcells a tragar. Escric el dia de sant Ignasi de Loiola del qual celebrarem aviat el cinquè centenari del naixement. Ell, a la llinda entre la joventut i la maduresa, va omplir el buit de la seva vida, amb el servei enamorat del Senyor Jesucrist. El seu gest atragué, i atreu encara si se'ls hi sap presentar, estols de joves companys de Jesús, la companyia del qual mai no defrauda.

Cloenda de la campanya "Pro festes"

BARCELONA.- El propassat 25 de juliol, tingué lloc l'acte de lliurament al president del Parlament de Catalunya, honorable senyor Joaquim Xicoy, del conjunt de 44.028 firmes obtingudes en la campanya "Pro festes cristianes tradicionals", organitzada pel "Servei Catòlic d'Informació" i "Catalunya Cristiana". A l'acte, hi assistiren, a més de la comissió organitzadora, dos delegats de la Conselleria de Treball.

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Del 17 al 23 de setembre

PELEGRINATGE PER LA RIOJA

San Millán de la Cogolla
Santo Domingo de la Calzada
santuari de Valvanera

I EL SEU ENTORN

ARAGÓ: Sant Joan de la Penya
monestir de Sixena

NAVARRA: Pamplona / Roncesvalles / Loyola

PAÍS BASC: santuari d'Arantzazu

CASTELLA: Burgos / Covarrubias
Santo Domingo de Silos
San Pedro de Cardena

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU-NE INFORMACIÓ

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes
d'agost les
nostres oficines dels
**AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA,**
Plaça d'Urquinaona, 11 3er. 3a. A,
romandran obertes de 9 a 1

ARGENTINA BRASIL I PARAGUAI

Del 25 d'agost al 9 de setembre

16 dies

BUENOS AIRES

Una de les 10 ciutats més importants del món, una autèntica metròpoli, capital fascinant, al Riu de la Plata, tan ample que no es veu la costa d'una banda a l'altra.

LES CASCADES DE L'IGUAÇÚ

L'espectacle impressionant de l'aigua en plena selva tropical. Excursions al costat brasiler, a Ciudad del Este (Paraguai) i a Misiones, on hi ha restes de la de San Ignacio, creada pels jesuïtes.

EL "TREN DE LAS NUBES"

Que arriba gairebé al cel; des de Salta, plena d'història i de música, cap a Jujuy, a la Quebrada de Humahuaca i a San Antonio de los Cobres.

✓ Pensió completa • Àpats a "churrascarías" i restaurants, amb la famosa carn a la brasa, i a la Costanera • Amb l'assistència tècnica d'Ultramar Express, de Barcelona, i de Thomas Travel, de Buenos Aires.

Demaneu més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació d'**AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**

PENÍNSULA VALDÉS

L'únic indret de l'univers on les balenes franques són a l'abast de la mà. Excursió a la pingüinera de Punta Tombo, embarcament per veure les balenes, Trelew i Puerto Madryn.

ELS LLACS DEL SUD

La Patagònia dels Andes. Bariloche i excursió lacustre a l'illa Victoria i al bosc d'Arrayanes. Llacs, boscos, pescades increïbles... per no oblidar-se'n mai més.

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT PERQUÈ CADA SETMANA CATALUNYA CRISTIANA SURTI AL CARRER. FES-TE AMIC!
T'informarem a Plaça d'Urquinaona, 11 3er. 3a. A. 08010 Barcelona - Telf.: 301 37 18

EDITORIAL

La lluita contra els traficants a l'engròs de la droga està prenent, en aquestes últimes setmanes, unes proporcions que podem qualificar ben bé d'esperançadores. Esperançadores, sobretot, per a les famílies de les víctimes de la drogadoaddicció i per a aquestes mateixes, ni que, d'entrada, pugui semblar-los que són privades de quelcom que necessiten...

Resulta sorprenent —i tràgic— adonar-se, per exemple, de la relació que hi ha entre aquests dos móns: el de les grans cadenes del narcotràfic que mouen milions de dòlars, i la pobra àvia de família obrera que veu la seva llibreta d'estalvis assetjada pels nêts que "necessiten" heroïna i que, malgrat tot, acaba havent de visitar-los a la presó... I, com aquest aspecte d'una trista realitat, podem esmentar-ne molts d'altres: l'angoixa dels mateixos drogadoaddictes... la seva mort prematura i absurda... els hospitals i els presidis amb un gran contingent de persones malaltes de sida... Indigna la persona més pacífica pensar que, a una certa distància de tota aquesta sordidesa, una minsa minoria de gent fina i amb coll de camisa ben planxat en mou els fils invisibles i se'n reparteix els beneficis.

Narcotràfic i moral civil

Un primer símptoma de reacció va tenir lloc a Colòmbia, amb el suport dels Estats Units d'Amèrica que, per primera vegada, optaven contra la droga d'una manera eficaç. Després ha vingut l'acció del poder judicial espanyol contra les cadenes del narcotràfic que havien fet de la nostra península, punt destacat de la seva estratègia mortífera.

Aquesta reacció resulta, com dèiem, esperançadora. Però no només per l'eficàcia que n'esperem i que pot salvar la vida de molts joves, sinó també perquè indica una inflexió positiva en la mentalitat dels qui, des d'una o altra parcel·la del poder, dirigeixen la nostra societat. Hi hagué un moment de la recent evolució política en què la llibertat va ser confosa amb la permissivitat total i absoluta. No cal ser gaire perspicaç per a adonar-se de quin seria el final d'una permissivitat atorgada indistintament a llops i a ove-

lles... De mica en mica, s'obre pas la consciència que la llibertat, volem dir la llibertat solidària de tots els membres de la societat, que pot exigir, en determinats moments, posar l'únic poder coactiu justificat, el de l'Estat democràtic, al servei dels febles i contra l'agressió dels més forts.

No sempre és fàcil, certament, precisar els límits de l'autoritat en aquesta necessària acció protectora del bé comú. Ara mateix, no tothom arriba a les mateixes conclusions respecte del paper que escau a l'autoritat en la difusió d'un còmic que banalitzava sospitosament la tragèdia dels camps de concentració nazis...

Tot amb tot, dues coses semblen clares: que els deures de l'autoritat democràtica van més enllà de la simple permissivitat... I que la vida ha de ser protegida, contra l'homicidi i contra el suïcidi, a vegades induït pels homicides, com en el cas de la droga.

Però aquests dos principis bàsics no exhausteixen, certament, els continguts d'aquella "moral civil" a què feiem referència recentment. Cal continuar avançant per aquest camí.

Democràcia i humanisme

No fa gaire, vaig sentir una d'aquestes tertúlies que darrerament s'han posat de moda als mitjans de comunicació. Solen parlar d'actualitat amb un cert rerafons polític i amb una ambientació entre humorística i escèptica. En el moment que jo hi vaig connectar estaven parlant dels països de l'Est. I em va cridar l'atenció la seguretat —i la "brometa"— amb què van afirmar que l'obertura a la democràcia els comportaria —i de la forma més natural— totes les degradacions que l'Occident està patint com a preu necessari de "la llibertat": erotisme, drogues, delinqüència, suïcidi juvenil, alcoholisme...

El to i el contingut d'aquella tertúlia no són pas una cosa excepcional en el nostre entorn. Els mitjans de comunicació més aviat en van plens, i el carrer... Déu n'hi do.

Tanmateix, aquesta realitat només sol produir indignació el dia que ens en toca alguna conseqüència seriosa. Aleshores reacciona l'afectat, el cercle d'amistats i... prou. Els altres continuem creient-nos —o almenys ho semblam— que tot això és el preu necessari de l'únic bé absolut: "la llibertat democràtica". I com que en aquesta societat només es fa sentir allò que és massiu —per la seva possible transcendència electoral—, resulta que o bé la protesta aconseguix molestar un gran nombre de ciutadans —recordem els talls de circulació—, o bé l'a-

fectat s'ha d'empassar el seu dolor per l'assassinat d'un fill, per l'alcoholisme d'un jove, per la prostitució d'una adolescent, per la drogadoaddicció d'un conegut... mentre la cultura ambiental continua promovent tot això com la conseqüència més natural de la democràcia.

No és estrany que es vagi manifestant un desencís cada vegada més profund, sobretot en les persones no lligades a interessos «egoístizables». La creixent abstència electoral dona dades objectives.

Quan l'altre dia veia per la televisió la joia dels refugiats albanesos —que comprenc i comparteixo totalment—, pensava: què serà d'aquestes criatures que els seus pares porten a "la llibertat occidental" amb tanta esperança! A l'Occident, hi ha moltes criatures i adolescents i joves desfets de mil maneres pel consumisme liberal-capitalista-democràtic!

Durant molts anys se'n ha estat imposant una mentalitat liberal-capitalista-consumista-democràtica juntament amb una ideologia marxista, de tal manera que permetés "desfogar-se" en capitalista i "justificar-se" en marxista. Jo —i suposo que molts lectors— he conegut persones, sobretot «de prestigi» en el nostre

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

entorn social, i de vegades, fins i tot, en l'eclesial, que han viscut en l'opulència tot predicant "compromesament" la lluita de classes.

Ara, amb l'ensorrament del comunisme —i del marxisme—, tot el camp queda per al capitalisme liberal. És "el triomfador". Amb l'ensorrament de "la veritat" comunista, podem assolir la llibertat del relativisme més absolut, sense veritat, sense bé, sense moral —això ho he llegit en un diari de gran tirada; no m'ho invento—.

¿Podem els catòlics restar tranquils amb la idolatria d'una democràcia que promou l'humanisme de la lliure deshumanització?

Una cosa és defensar un sistema polític que acosti tant com pugui la responsabilitat social als ciutadans per tal que, amb el seu exercici, creixin com a persones i com a poble; i una altra cosa molt diferent és adular el ciutadà, facilitant-li que es degradi fins on vulgui, amb la condició que doni el seu vot al qui li justificarà jurídicament la seva degradació en un

anomenat "Estat de dret".

La primera manera d'entendre el règim democràtic no ha d'anar pas lligada al conreu de l'hedonisme, ni del guany indiscriminat com a objectiu de l'economia, ni de l'ús de les persones encara que sigui amb el seu consentiment, ni del dret a fer amb la vida el que ens doni la gana (avortament, suïcidi, homicidi, eutanàsia activa, experimentacions genètiques humano-animals...).

La segona manera d'entendre el règim democràtic equival a la professió del més pur materialisme; més pur, fins i tot, que el comunista-socialista-marxista-atèista; perquè se li ha tret tot allò que pot resultar incòmode i desagradable i se l'ha cobert de la més plaent i fàcil agradositat. De les conseqüències que fan plorar el cor de moltes persones amb llàgrimes amargues, no se'n parla, o almenys no se'n parla com d'una realitat evitable; sinó com d'una conseqüència inevitable, contra la qual, després, l'opulència social farà totes les proves terapèutiques hagudes i per haver.

Enmig de la desorientació que tota aquesta situació produeix, els catòlics hem de defensar la necessitat d'un humanisme que respecti la condició humana. Hem d'exi-

gir que, com a imatge de Déu que és, l'home pugui ser "u" —no un conjunt d'elements disgregats per les sol·licitacions consumistes—; "únic i irrepètible" —no reduïble a "massa"—; "lliure" —no per fer el que li doni la gana, sinó per fer-se a si mateix—; "responsible" —per respondre de la seva vida i del món que amb la seva vida va fent—; "creatiu" —per poder fer nou tot el que toqui vivificant-ho amb la seva vida—; "home" o "dona" —en la idèntica dignitat personal concretada de diferent manera en el sexe, lligat a la corporalitat—.

Finalment, hem de cridar ben fort i sense avergonyir-nos-en, que el Fill de Déu s'ha fet home per obra de l'Esperit Sant en el si de Maria, perquè tots els homes puguem arribar a assolir, per la misericòrdia de Déu, el que els nostres primers pares volgueren conquerir per orgull: "ser com Déu". Déu vol que tota la humanitat esdevingui en l'Església —cos místic de Crist— la seva família humana.

L'humanisme fonamentat en Crist —en ell tots som fills del mateix Pare del cel— no és enemic del règim democràtic èntès en el sentit noble a què m'he referit. Però, els qui volem seguir Jesucrist no podem admetre la degradació de l'home, ni en el règim democràtic, ni en qualsevol altra mena de règim que hi hagi hagut o hi pugui haver en la història de la humanitat.

RESPIR

MASSA PRUDÈNCIA!

Sembla mentida que una mateixa paraula pot ser emprada en sentits tan diversos que, en dialogar dues persones, els sentits diferents poden provocar un veritable diàleg de sords. Els mots són com uns vasos en què sovint posem el que volem. Ja sé que parlo d'una manera extremada i exagerada, però amb tot mai no serà inútil començar una conversa amb aquella frase tècnica dels antics escolàstics: **Explica terminos**, que en aquest cas podríem traduir per: Abans de començar, entenem-nos en el sentit que donem a les paraules. El mot **prudenc** ens pot servir d'exemple. Un bon diccionari ja ens donaria les pistes d'uns significats diversos i fins divergents que fóra interessant de comentar. Ara, però, m'accontento amb una frase del P. Gabel, un antic director de **La Croix**, que un dia descrivia un tipus consagrat d'homes prudents d'aquesta manera: Són persones que no sembren, ni seguen; només es preocupen de les pedregades! Déu n'hi do de prudència!

MIQUEL ESTRADÉ

**Catalunya
Cristiana**

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244. 3on. Tels.: 215 / 37 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona

Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera Joan Carrera i Planas

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Impressora: Publigraf. S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

Josep Samper i Aledo

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. Amèrica: 10.650 Ptes. Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. Filipines: 11.400 Ptes. Àsia (més oriental): 14.200 Ptes.

ARA MATEIX

Pensant en el postcongrés litúrgic (2)

J. CARRERA PLANAS

La relació entre catequesi i litúrgia va donar lloc, en el Congrés de Montserrat, a moltes aportacions, no totes harmonitzables. Les propostes de conclusió II-3 i III-5, dedicades al tema, en recullen un aspecte important: la necessitat d'una catequesi que parteixi de les celebracions, posi al centre la Paraula de Déu i porti a la valoració de l'Eucaristia dominical i de la litúrgia de les hores.

L'activitat catequètica infantil és, potser, de totes les pastorals, la que ha assolit un desplegament més notable en els últims anys. El nombre dels catequistes i la seva dedicació, així com l'establiment de les catequesis continuades que enllacen amb la confirmació, en són dos valors remarcables. Ara bé, dins d'aquest procés ascendent, també s'hi troben tendències negatives que cal saber detectar. Una d'elles, precisament, és la que comporta una certa desvinculació entre la catequesi i la vida litúrgica.

La dinàmica pròpia de tota especialització ha fet que la catequesi accentuï la seva autonomia. Això no és dolent, mentre no esdevingui centrífuga. Ni el treball catequètic ni el missioner no poden ser concebuts sense tenir la celebració eucarística com a referent fonamental. Es podrien explicar moltes expe-

riències pastorals dissortades que han derivat d'aquest error. És bo que la catequesi vagi a la recerca dels centres d'interès del nen o de l'adolescent en l'elaboració dels seus programes, i és bo que pugui disposar de locals propis amb unes condicions pedagògiques que són impensables en els centres de culte. Però no hauria de perdre un cert deix de celebració de la paraula que precedeix l'eucaristia. Per tant, més orientada a la fe i als textos bíblics que la nodreixen que no pas a la teologia, més amb sentit de llar eclesial que de centre acadèmic.

Un fet sociològic abona, encara, la desvinculació entre catequesi i celebració. Molts nens que acuden a la catequesi, perquè té lloc en dia feiner, no poden acudir a l'Eucaristia, perquè els caps de setmana els passen a la segona residència i, sovint, els pares són poc practicants. Avui tenim un bon nombre d'infants que no deixen d'assistir cada setmana a la catequesi... i no van a Missa el diumenge. Semblaria, d'entrada, que si van a l'Església un dia a la setmana seria bo que hi trobessin, després de la paraula, l'Eucaristia. Però, ¿és possible això, vist des de la dinàmica de la catequesi? ¿Ho és, vist des de la litúrgia, que lliga significativament Eucaristia i dia del Senyor?

Un altre aspecte de la relació catequesi-litúrgia, que en altres èpoques havia merescut més atenció que avui, és la instrucció sobre els signes, els llocs i les coses litúrgiques. La ubicació de la celebració dels sagraments als diferents indrets de l'església —sobretot la de la font baptismal i la de la taula eucarística— és d'una gran eficàcia pedagògica. La familiarització amb els signes i amb els objectes litúrgics enllaça amb la iniciació dels nens de la catequesi a fer d'acòlits a la Missa, que és una manera de mantenir viva la seva atenció.

L'altre dia vaig rebre una carta que m'entríst molt.

Tristesa perquè era anònima (la seva autora, contradictòriament, em demanava ajut i em treia tota possibilitat de donar-la-hi, en negar-me, a més, la seva amistat, que implica, com a mínim, no ocultar el nom i la mà que s'obre). Tristesa, sobretot, perquè deixava veure el gran sofriment d'aquella senyora: feia pocs mesos que s'havia mort, gairebé de repent, el seu marit, i ella, no sols havia pogut digerir aquesta mort, sinó que l'estava tornant en un odi creixent a Déu i a tota la seva formació religiosa.

Se sentia estafada. ¿No li asseguraven que Déu protegia i estimava els bons, els que l'estimaven? ¿No li havien explicat mil vegades que l'oració tot ho pot? ¿Per què Déu s'havia tornat sord davant els seus crits la primera vegada que realment havia clamat vers Ell? I les promeses que alguns li feien ara que algun dia el retrobaria, ¿no eren una contalla més per tranquil·litzar-la? Altrament, ¿per què en la seva ànima, lluny de créixer la pacificació, augmentava a cada instant la "certesa", deia ella, que darrere no hi havia res, que tot era una gegantina falla, que l'havien enganyada com una nena des que va néixer?

M'hauria agradat poder parlar serenament amb aquesta senyora. Esbrinar, sobretot, si aquests esquinçaments eren fruit de l'impacte d'un cop tremend i que li impedia fins i tot de reflexionar, o si

eren fruit d'un discurs serè (i enverinat) de la seva ànima. Però aquesta possibilitat me la negava no firmant la seva carta i tampoc podia esperar, sensatament, que en el curt espai d'un article jo respongués i tractés de curar cada una de les "seves" ferides, diferents sens dubte de les d'altres persones que haguessin passat per un tràngol semblant.

Tal vegada en aquesta conversa jo hauria pogut ser una mica dur amb aquesta senyora i dir-li obertament que aquest terrible dolor podia ser "la seva gran clarificació", l'hora en què descobriria que l'educació que li donaren i l'evangeli que ella de fet practicava no eren, en realitat, un veritable cristianisme sinó una variant de religiositat egoista i pietosa. Segons sembla, el seu Déu era una cosa feta per fer-la feliç a ella, i no ella algú destinat a servir Déu. El seu Déu era "bo" en la mesura que li concedia tot allò que ella desitjava, però deixava de ser-ho quan assenyalaria un camí més costerut i estret. Tal vegada hauria pogut aclarir-li que és cert que l'oració concedeix el que es demana, sempre que es demani a Déu de concedir-nos allò que Ell sap que necessitem i que la gran pregària no és la que assolix que Déu vulgui allò que jo vull, sinó que jo arribi a voler allò que Déu vol. Estimar Déu perquè ens resulti rendible

La sordesa de Déu

J.L. MARTÍN DESCALZO

és confondre Déu amb un bon negoci.

La fe en Déu, el seu amor, la confiança en Ell, són coses prou diferents d'allò que molta gent cristiana pensa. Els veritables sants, com els autèntics amants, visquen l'amor de Déu, però sense passar-se la vida preguntant-se de quina manera Ell els ho agrairia.

Seria interminable parlar de tot això. Però voldria acabar citant uns fragments d'una carta de sant Tomàs More, escrita a la Torre de Londres, quan esperava que, per la seva fidelitat a Déu i a la seva consciència, li tallarien pocs dies després el cap.

"Encara que sé molt bé.—diu a la seva filla— que la meua misèria ha estat tan gran que mereixo que

Déu em deixi relliscar, no puc sinó confiar en la seva bondat misericordiosa que, així com la seva gràcia, m'ha enfortit fins ara i ha fet que el meu cor es conformi amb la pèrdua de tots els meus béns i terres, i també de la vida, abans que jurar contra la meua consciència. Mai no desconfiaré d'Ell, Meg; encara que em senti desmaiari, sí, encara que sentís la meua por a punt de tirar-me per la borda, recordaré que sant Pere, amb una violenta ratxa de vent, començà a enfonsar-se a causa de la seva fe esvaïdissa, i faré com va fer ell: cridar Crist i demanar-li ajut. I espero que aleshores estendrà la seva santa mà vers mi i, en el mar tempestuós, em sostindrà perquè no m'ofegui. Sí, i si permet que vagi més enllà en el paper de Pere i caigui del tot per terra i que juri i perjuri també, fins així confiaré que la seva bondat posarà sobre meu

una tendra mirada plena de compassió, com féu amb sant Pere, i m'aixecarà altra vegada i confesarà novament la veritat de la meua consciència. Sé que sense culpa meua no deixarà que em perdi. M'abandonaré, doncs, del tot en Ell, amb bona esperança. I si permet que pels meus mancaments mori, fins i tot aleshores serviré com una lloança de la seva justícia. Però la veritat, Meg, confio que la seva tendra compassió mantindrà la meua pobra ànima estàlvia i farà que exalci la seva misericòrdia". "Res no pot passar que no sigui el que Déu vol. I jo estic ben segur que, sigui el que sigui, per molt dolent que sembli, serà veritablement el millor".

Ser cristià és acceptar coses com aquestes, disbarats com aquests. Saber que l'hora de la fosca és la millor hora per veure'l. Acceptar que un dolor, per espantós que sigui, pot ser el moment veritable en què hem de demostrar si estimem Déu o ens limitem a utilitzar-lo.

Per què no a l'avortament

El canon 250 del Codi de Dret Canònic diu: "els qui procuren l'avortament, inclosa la mare, incorren, si l'avortament es verifica, en excomunió *latae sententiae*", això vol dir, que no necessita pronunciar-se per cada cas d'avortament.

És molt clar. Per qui reflexiona, l'avortament és un homicidi qualificat, perquè el que naixerà és absolutament incapaç de defensar-se. Quan es viola el dret a la vida, es dona un cop moral i jurídic a l'ordre natural i moral, que té com a finalitat la tutela dels béns inviolables de l'home.

Per altra banda, des de l'octubre del 1979, que es va fer públic un document, l'Assemblea de Parlamentaris del Consell d'Europa condemna l'avortament en la seva resolució núm. 4.376 i demana als països membres que redactin una Carta Europea dels Drets de la Infància. En el text, l'Assemblea reconeix "el dret de l'infant a la vida, el dret a l'habitatge, a una alimentació adequada en un ambient sa". I diu, també: "La ciència i el sentit comú proven que la vida humana comença en l'acte de la concepció, i que en aquest mateix moment són presents en potència totes les propie-

tats biològiques i genètiques de l'ésser humà". Les coses són clares. Només manca "voler assabentar-se'n".

RAQUEL SERNA

Els viatges de Catalunya Cristiana

Sr. Director:

Com sempre, aquesta és la secció més mal atesa i polèmica del setmanari. Només cal veure la indiscriminació que feu amb les cartes que us arriben. Aquesta vull, aquesta no vull. Precisament ara n'he rebut una que ni feta expressa, d'un claretia català del Canadà, que us espera amb fruïció; lògic. Però el curiós del cas és que amb ella podeu justificar un xic, un xic només, el qualificatiu de "pelegrinatge" que tantes vegades heu fet servir alegrement per designar els viatges turístics de cinc estrelles per a

cristians de quota, que amb tanta afició organitza l'Agència de Turisme C.C. Centenars de milers de pessetes, molts milions si ho totalitzem, i tot en nom d'afavorir la nostra publicació, que surt, i surt bastant bé, però sense parar de gemegar les peripècies d'una economia estreta. Jo us proposo una cosa: al costat dels finestrals de Caritas —Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida etc.— podríem obrir una subscripció per ajudar algun pelegrí que no tingui suficient capacitat monetària per poder assistir a aquests sacrificats i modèlics pelegrinatges que heu inventat.

Quant als que no podem formar part de la selectivitat de lectors adinerats i afortunats continuem esforçant-nos per ajudar totes les necessitats que surten sense parar: "vosaltres", culte i clero, pobres i desvalguts, missions, convents necessitats, sense feina, plat únic, mans unides, la vidua que malviu tot feinejant tasques domèstiques, etc. La llista és inacabable, i com he dit, si cal també, ajudant els pelegrins que ho necessitin.

I pensar que de fam cada dia en moren 100.000. I pensar que el bon Jesús, amb les butxaques buides, alguna vegada arribà a desplaçar-se utilitzant un burro cedit.

GENIS DE TERA TEIXIDOR

ACUDIT

Dimecres, 25

El dòlar baixa

El dòlar va cotitzar-se ahir —per primera vegada des del febrer del 1982— a menys de 100 pessetes, canviant a 99,52. La moneda americana arribà al seu punt àlgid el 26 de febrer del 1985 que es cotitzà a 191,6 pessetes.

Tanmateix, els comentaristes fan notar que tenen més poder adquisitiu amb deu dòlars que no pas amb mil pessetes.

Els refugiats cubans

El govern castrista continua negant el dret dels cubans a abandonar el país, i diu que no permetrà que els refugiats a l'Ambaixada d'Espanya obtinguin els corresponents visats de sortida.

Hom es pregunta si les coses van a Cuba com diu el govern, si els cubans gaudeixen d'un règim al seu aire; i és que tenen tant d'interès d'abandonar la perla del Carib...

Dijous, 26

El conflicte armeni

El president de l'URSS, Mijail Gorbatxov, ha disposat per decret que en el termini de quinze dies siguin dissoltes les milícies a la República d'Armènia, creades amb motiu de les querelles sagnants entre aquesta República i la d'Azerbaitjan a la primera d'enguany.

Se suposa que la mesura ha estat presa per evitar, fins on sigui possible, la "libanització" de la zona, molt propícia a les radicalitzacions ètniques i religioses.

Altra vegada el Golf Pèrsic

Segons sembla, els afanys expansionistes del president de l'Iraq, Saddam Hussein, en direcció cap a l'emirat de Kuwait al qual acusa d'abaratir el preu del petroli, posa en perill la fràgil pau de la zona.

Per aquest motiu s'ha mobilitzat l'OPPEP (Organització de Països Exportadors de Petroli), que es reuneix avui a Ginebra per tal de buscar una solució al problema.

Divendres, 27

Les relacions Cuba-Espanya

Fidel Castro, en la commemoració del 37è. aniversari de la Revolució cubana, ha fet referència a les relacions diplomàtiques amb Espanya i ha dit que, tant si hi ha relacions com si no, els interessos dels espanyols a Cuba seran respectats.

Mentrestant, el vice-president del govern espanyol, Alfonso Guerra, en unes declaracions a la premsa, ha intentat treure ferro al problema, mig contradient el ministre d'afers estrangers Fernández Ordóñez.

La guerra civil a El Salvador

Segons informacions, el govern i la guerrilla d'El Salvador van arribar ahir, a San José de Costa Rica, després de sis dies consecutius de negociacions, a un primer acord referent als drets humans en aquell país centramerica.

Els observadors diuen que l'acord representa un avenç substancial en la recerca de la pau per a aquell país.

Dissabte, 28

L'afar dels refugiats cubans

Continua estacionari i com si es volgués deixar en via morta, esperant la solució per més endavant.

Segons el portavéu del govern espanyol, aquest posarà tota la fermesa, la paciència i la voluntat de diàleg que calguin per arribar a una solució.

El dictador Castro es mostra, de moment, inflexible, i s'anuncia que no anirà a Lima per assistir a la presa de possessió del nou president del Perú, Alberto Fujimori.

Les milícies armènies

Els armenis es neguen a dissoldre les seves milícies, com els exigeix Moscou.

El Moviment Nacional Armeni, el partit més fort de la República d'Armènia, valorà negativament el decret de Gorbatxov. El Parlament es reunirà els pròxims dies per escoltar les conclusions d'una comissió que estudia l'esmentat decret, i és molt possible que en declari la invalidesa.

Diumenge, 28

El Perú ja té nou president

Alberto Fujimori va prendre possessió de la presidència del Perú. Eren presents a l'acte els presidents d'Argentina, Colòmbia, Xile i Veneçuela. En representació d'Espanya, el ministre d'afers estrangers Fernández Ordóñez.

Fujimori assenyalà com a prioritats del seu mandat, l'estabilització econòmica, la moralització de l'Estat i la pacificació del país.

Les repúbliques bàltiques diuen "no" a Gorbatxov

Els tres presidents bàltics: Gorbonovs, de Letònia; Reutel, d'Estònia, i Landsbergis, de Lituània, han dit "no" al federalisme propugnat per Gorbatxov i han dit que les relacions entre els països bàltics i l'URSS només poden considerar-se sobre la base dels acords firmats abans del juny del 1940, o sigui quan les tres repúbliques eren independents.

Dilluns, 30

Ha mort Bruno Kreisky

A l'edat de 79 anys ha mort Bruno Kreisky, veterà líder socialista, que fou canceller del govern austriac durant el període 1970/1983. També fou president de la Internacional Socialista entre els anys 1976 i 1979.

La família de Kreisky rep condolences de tot el món occidental i també del món àrab, a favor del qual havia treballat intensament.

La perestroika a Mongòlia

També a aquesta llunyana república soviètica han arribat els aires de la perestroika ja que ahir s'hi celebraren les primeres eleccions democràtiques des de fa 69 anys.

Segons les agències informatives, aquestes eleccions, les ha guanyat el Partit Revolucionari Popular de Mongòlia (comunista), actualment en el poder. Però els altres partits que prenen part en la contesa electoral no havien tingut temps per desenvolupar la seva activitat i presentar els seus programes. Malgrat les dificultats, el Partit Hural, el més important dels opositors, ha obtingut 50 escons al nou Parlament.

Dimarts, 31

Relacions Albània-URSS

Després de vint-i-nou anys han estat restablerts les relacions diplomàtiques entre Albània i l'URSS. L'acord ha estat fruit de llargues negociacions entre representants d'ambdós països.

Per altra banda, sembla que l'acord també és resultat de la necessitat d'obertura a l'exterior que experimenta el país adriàtic que ha viscut uns decennis d'aïllament gairebé total.

El terrorisme de l'IRA

La tristament cèlebre organització terrorista irlandesa inscriu una víctima més a la llarga llista d'assassinats: es tracta del membre de la Cambra dels Comuns, Ian Gow, que també fou ministre en un dels governs Thatcher, del qual dimitiu per disconformitat amb la política seguida a l'Ulster (Irlanda del Nord).

Tots els partits amb representació al Parlament han protestat pels mètodes bàrbars de l'organització terrorista.

Objectiu obert

Felip de Borbó, príncep d'Astúries, després de llegir l'ofrena a l'apòstol, contempla el "botafumeiro" en acció. Assistí a Santiago de Compostela, com a delegat reial, a la festa patronal d'Espanya.

Els nacionalistes ucraïnèsos es manifesten, amb pancartes i algun santcris, pels carrers de Kíev, donant suport a la sobirania d'aquella república soviètica.

Era el 1987 que Robert Runcie, arquebisbe llavors de Canterbury, es retratava amb qui seria el seu successor, George Carey, bisbe de Bath i de Gal·les, i amb la seva esposa Eileen.

Un grup de polonesos, rebuts pel Papa en audiència general, obsequia Joan Pau II amb una nina que porta el vestit típic del seu país.

Presentació del document de treball per al Sínode d'octubre

La formació dels sacerdots en les circumstàncies actuals

ROMA.— El document de treball (“*instrumentum laboris*”) de la vuitena assemblea general del Sínode dels bisbes sobre “La formació dels sacerdots en les circumstàncies actuals” va ser presentat el divendres 13 de juliol, al Vaticà, en el decurs d’una conferència de premsa presidida per monsenyor Jan Schotte, secretari general del Sínode. Aquest se celebrarà del 30 de setembre al 28 d’octubre propinents.

Aquest document de treball ha estat elaborat sobre la base de les respostes al document preparatori (les “lineamenta”), trameses a la secretaria general del Sínode pels episcopats i per les altres instàncies de l’Església implicades. Es tracta d’una extensa síntesi que indica, com fa constar el document a la conclusió, la línia que seguiran els treballs de l’assemblea.

Crisi d’identitat del sacerdot

El document presentat per monsenyor Schotte consta de quatre capítols, precedits d’una introducció i seguits d’una breu conclusió. El primer capítol evoca les “circumstàncies actuals” i, sobretot, les d’una societat qualificada de “complexa”. S’hi tracten temes com ara la religiositat, la secularització, la família i l’educació. El document destaca que l’Església ha recuperat l’any passat a molts països la llibertat d’exercir les activitats apostòliques i que “les relacions amb l’Islam continuen essent delicades”. El sacerdot situat en les “circumstàncies actuals” passa per una “crisi d’identitat, de funció i d’inserció social”, diu el document. El text fa al·lusió a la minva dels efec-

tius, que es comença a notar en alguns països, i al problema que es planteja quan el sacerdot es limita a l’activitat cultural, deixant de banda l’evangelització, fins al punt de no ocupar-se sinó de l’animació litúrgica.

“La identitat i la missió del sacerdot a l’Església” es tracten al capítol segon. S’hi pot llegir que, “en la vida del sacerdot, la dimensió espiritual té prioritat sobre els altres aspectes, per essencials i importants que siguin, com ara l’apostolat”. El document posa l’accent en l’importància del ministeri de la reconciliació i demana al sacerdot de treballar “en relació estreta de comunió i d’obediència amb el bisbe i dins el marc del clergat diocesà”.

Prioritat de la formació espiritual

Pel que fa a la formació al sacerdot, objecte del capítol tercer, el document indica que s’ha d’adaptar a les necessitats apostòliques dels decennis propers. Fa notar que la formació és un “procés permanent, que dura tota la vida i no es limita pas a la preparació pel ministeri ni s’acaba en el moment de l’ordenació”.

Aquest capítol tracta diversos temes, com ara la pastoral de les vocacions i el problema de la selecció dels candidats al sacerdot. En aquest sentit, el document indica que “el nombre reduït de candidats no ha de fer abaixar pas el nivell d’exigència”. Semblantment, crida l’atenció sobre els riscos de “desviació afectiva”. Tot evocant els diversos aspectes de la formació —humana, espiritual, intel·lectual i pastoral—, subratlla que la formació espiritual, “nucli de la formació dels sacerdots”, constitueix “el principi interior d’unitat”. Aquesta formació,

puntualitza el document, implica una “experiència aprofundida de la pregària”.

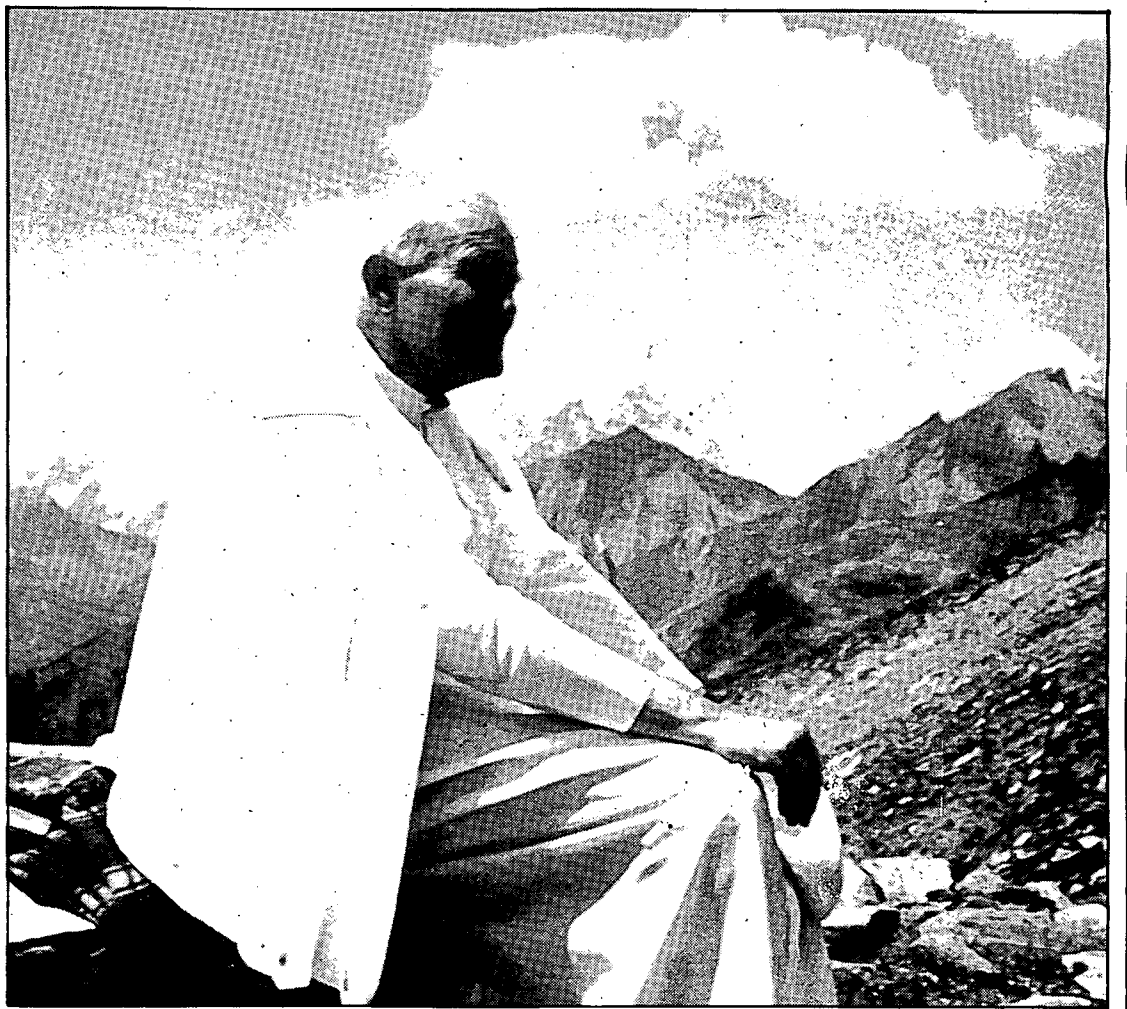
El quart capítol, el darrer, és dedicat a la formació permanent dels sacerdots, la qual és “la prolongació natural d’aquell procés d’estructuració de la personalitat sacerdotal que va començar amb la formació rebuda amb vistes a l’ordenació”. Com al capítol precedent, el document recorda que “ha d’abastar tota la vida”, tot proposant d’aprofundir els aspectes humana, espiritual, doctrinal i pastoral de la vocació al sacerdot.

Aquest document de tre-

ball destaca, a més, la necessitat de l’estudi i d’un “aggiornamento” cultural, així com la d’una “autèntica activitat pastoral, per tal d’evitar tant la desmobilització com qualsevol mena d’activisme irresponsable”. La reflexió sobre la formació permanent no pot perdre de vista els sacerdots que han deixat el ministeri, suggereix el document. En fi, cal recomanar als sacerdots les formes de vida comunitària i destacar la utilitat de la contribució dels laics en la formació dels sacerdots.

C.C.

El Papa ha fet vacances als Alps

INTROD.— Joan Pau II, que ha reposat durant deu dies a la vall d’Aosta, al nord d’Itàlia, va celebrar el diumenge 15 de juliol l’Eucaristia a Valle d’Ayas i hi visità el santuari marià. A la tarda, es va reunir amb els habitants del poble que l’acollia, Introd; es va estar sobretot amb els joves, que li ofrenaren danses i cançons tradicionals.

Les vacances del Papa a la vall d’Aosta van ser de solitud, repartint el temps entre la lectura i les llargues passejades, com deia a la premsa el portaveu del Vaticà, Joaquín Navarro-Valls. Aquest desmentí, però, els rumors que han tornat a circular per algun diari italià fent córrer que el Papa es volia retirar.

Joan Pau II es troba “en la millor forma”,

va dir també el portaveu del Vaticà als periodistes que coincidiren a Introd, i que no l’havien vist d’ençà que hi era, llevat de l’hora de la missa celebrada en públic. L’horari de vacances del Papa consisteix normalment a llevar-se a les 6, dir missa i passejar pel jardí de la modesta casa que ocupa. Després d’esmorzar, pels volts de les 10, se’n va a fer una passejada d’unes quantes hores, acompanyat pel seu secretari Stanislaw Dziwisz, pel seu amic Tadeus Styczen, successor seu a la càtedra de filosofia de Lublin, pel seu metge personal Buzzonetti i per alguns agents de seguretat.

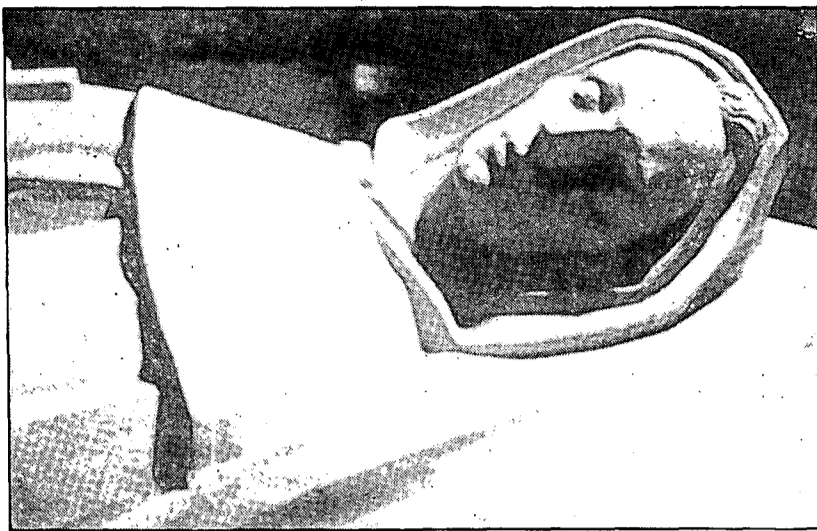
C.C.

**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadres, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Aquest any

Centenaris de 3 fundadors espanyols

V CENTENARI DEL NAIXEMENT DE SANT IGNASI DE LOIOLA

El dia 1 d'agost del 1990, monsenyor José Maria Setién, bisbe de San Sebastián, va inaugurar les celebracions diocesanes del cinquè centenari del naixement de sant Ignasi, coincidint amb la festa anual que té en aquesta data la diòcesi guipuscoana a la basílica de Loiola, amb la qual honora el seu sant patró.

Pels jesuïtes, l'any commemoratiu no tindrà dotze mesos. El Pare General l'iniciarà el 27 de setembre del 1990 i el clausurarà oficialment el 31 de juliol del 1991, i serà a Loiola tots dos dies. El pare Hans-Peter Kolvenbach tornarà a Loiola dos mesos després per clausurar l'important congrés sobre els Exercicis Espirituals, que finalitzarà el 26 de setembre del 1991.

La celebració del centenari ignasià, des de la perspectiva de la Companyia de Jesús, va orientada sobretot a reviuir i revitalitzar les fonts de la seva espiritualitat. En aquest sentit, l'estudi, la difusió i l'adequació al món modern dels

Exercicis Espirituals de sant Ignasi ocupa un lloc primordial.

D'aquí que s'hagi preparat un Congrés Internacional sota el lema "Els Exercicis Espirituals i el món d'avui".

La inauguració jesuítica del centenari començarà amb una vetlla de pregària a la basílica de Loiola la nit del 26 de setembre, preparada per un grup d'estudiants jesuïtes d'Europa, a la qual també intervindrà el pare Kolvenbach. El dia 27 hi haurà una concelebració eucarística. Per aquesta data s'hauran reunit a Loiola els Pares Provincials jesuïtes d'arreu del món en Congregació General.

IV CENTENARI DE LA MORT DE SANT JOAN DE LA CREU

Va morir a Úbeda el 14 de desembre de 1591. Ens trobem a quatre-cents anys d'aquella data. De la seva pròpia mort va dir sant Joan de la Creu que succeïa "per poder gaudir de l'Amor amb llibertat", trencada ja la tela de la trobada amb Déu. Des de llavors,

la figura de sant Joan de la Creu ha anat creixent fins a convertir-se en patrimoni de la humanitat, amb una singular presència en el món de l'espiritualitat i de la cultura.

Per seguir les petjades santjoanques, creiem que aquest quart centenari de la seva mort pot convertir-se en una cita de llum per tots els esperits, especialment pels il·luminats per la fe en Jesús. Deia Karl Rahner que "el cristià de demà, o serà místic, o no serà cristià". No s'aspira a una celebració sorollosa i triomfalista, sinó a una hora de gràcia en la vida pastoral de l'Església: una hora que doni el seu valor just a l'herència mística que sant Joan de la Creu ha rebut.

La Comissió Nacional d'aquest centenari vol que sigui: un temps de recerca i de trobada, un lloc d'apropament a la fe en Déu, una convocatòria al món de la cultura i un estímul al progrés de la consciència cristiana.

Del 23 al 28 de setembre de l'any vinent se celebrarà un congrés sanjoanenc internacional a Àvila. Els continguts d'aquest congrés es distribuïran en tres seccions: Història, Literatura i Pen-

sament, i per primera vegada la Mística serà el punt de vista pel qual es desenvolupi una reunió d'aquestes característiques.

III CENTENARI DE LA CANONITZACIÓ DE SANT JOAN DE DÉU

Del 9 al 16 d'octubre se celebraran diversos actes per commemorar el tercer centenari de la canonització de sant Joan de Déu a la ciutat de Granada, on està enterrat. També es commemora el 50è. aniversari del nomenament de sant Joan de Déu com a co-patró de Granada (la Patrona és la Mare de Déu de "las Angustias").

Els dies 8, 9 i 10, al saló d'actes de la Diputació de Granada, impartiran conferències catedràtics de la Universitat granadina. L'últim dia s'anunciarà oficialment la Càtedra de Sant Joan de Déu.

El dia 11 es commemorarà el 50è. aniversari del patronatge de la ciutat amb una Eucaristia a la basílica de Sant Joan de Déu, presidida pel senyor arquebisbe de Granada i amb l'assistència en corporació de l'Ajuntament.

El dia 12, se celebrarà l'Euca-

ristia i els actes organitzats pel Col·legi d'Infermeria, el Cos de Bombers i els Pastoralistes de la Salut i el Voluntariat, tots sota el patronatge de sant Joan de Déu.

Els dies 13 al 16, organitzats per la Cúria General de l'Orde Hospitalària de Sant Joan de Déu, hi haurà diversos actes culturals i religiosos, presidits pel Germà General de l'Orde, Brian O'Donnell, als quals assistiran germans de tot l'ordre.

Amb motiu d'aquest tercer centenari, s'ha editat una nova biografia, titulada **De Juan Ciudad a Juan de Dios**, escrita per Alfredo Muñoz Hidalgo.

També per commemorar aquest esdeveniment, i unit al V Centenari de l'Evangelització d'Amèrica, el Germà General, en Govern Col·legiat amb la Cúria General i els Germans Provincials, decidiren fundar una altra comunitat amb centre hospitalari a Cuba (l'orde ja hi té dos centres: un psiquiàtric i una residència d'ancians), a la ciutat de Camagüey, antic Puerto Príncipe. S'ha començat a preparar la comunitat l'any 1990, procés que culminarà el 1992.

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Relart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

BARCELONA

Nomenat el nou Consell Episcopal de l'Arquebisbat de Barcelona

L'arquebisbe de Barcelona, monsenyor Ricard M. Carles, ha nomenat ja els seus vicaris per regir les zones pastorals de l'arquebisbat. Aquestes no han variat pas, continuen essent 14, amb la de Barcelona-centre dividida en 4 sub-zones, tres de les quals —la de l'Eixample; la de Sarrià, Sant Gervasi

i Gràcia, i la del Guinardó, Horta, la Vall d'Hebron i Vilapicina— han estat confiades al bisbe auxiliar i vicari general, monsenyor Lluís Martínez i Sistach. L'altra sub-zona (Ciutat vella i el Raval) és confiada a mossèn Jaume Serrano i Vidal, rector de Sant Andreu de Palomar, junt amb les de

Barcelona-est (el Poblenou) i Barcelona-nord (Sant Andreu i la Trinitat-Verdum), que ja tenia al seu càrrec. Barcelona-sud, en canvi, ha estat confiada a mossèn Lluís Portabella i d'Alòs, rector de Sant Pere del Prat, que s'ocupava fins ara de la zona del Llobregat. Aquesta, junt amb la de Martorell, que ja vetllava, serà competència de mossèn Jaume Berdoy i Alemany, rector de Santa Maria de Martorell. Mossèn Carles Soler i Perdigo, rector de Sant Pius X i jutge diocesà, passarà a ocupar-se de les zones de Collserola, el Vallès Oriental i el Maresme. I mossèn Lluís Bonet i Armengol, rector de Sant Cristòfol de Terrassa, continuarà ocupant-se de la zona de Terrassa i, a partir d'ara, també de la de Sabadell.

Com a nou vicari episcopal, la zona de Badalona, Santa

Coloma i sant Adrià és confiada a mossèn Joan Carrera i Planas, rector de la parròquia de Sant Isidre i president del Col·legi de Rectors, així com de la Fundació per a les Escoles Parroquials, membre del Col·legi de Consultors i del darrer Consell Presbiteral de l'arquebisbat, i, alhora, sots-director de CATALUNYA CRISTIANA. Pel que fa a les zones del Garraf i del Penedès, aquestes són confiades a mossèn Francesc Pardo i Artigas, rector de Sant Sadurní d'Arnoia i membre del comitè executiu del Centre d'Estudis Pastorals de les Diòcesis Catalanes, que s'incorpora així al nou Consell Episcopal. També hi pertany mossèn Jaume Trasserra i Cunillera, com a vicari general.

La durada dels nomenaments és de tres anys. La reducció de membres del Consell obeeix a un propòsit exprés d'agilitament del govern diocesà i sens perjudici de l'amplitud i la pluralitat. Hi ha també un cert rejuveniment, pel fet de passar de 62 a 54 anys la seva mitjana d'edat. El nou Consell s'ha constituït ja en una primera reunió presidida pel senyor Arquebisbe, abans d'iniciar el període de vacances.

Preguem amb el Sant Pare Joan Pau II

Aquest mes d'agost, el Sant Pare ens demana pregàries PELS SACERDOTS, A FI QUE EN LES DIFÍCULTATS DE CADA DIA SÀPIGUEN REVIURE LA GRÀCIA QUE VAN REBRE DE DÉU EN L'ORDENACIÓ.

La vocació sacerdotal és un do de Déu per tal de continuar la missió de Jesucrist. El que Crist li demana, ho fa possible la gràcia.

Però, avui sembla difícil ser bon sacerdot. Després del Concili, bon nombre de sacerdots van abandonar el ministeri. Ha evolucionat molt la manera d'entendre el ministeri dins la vida de l'Església. El sacerdot es troba sol; veu que no sempre el comprenen; es descoratja, com qualsevol persona.

En la tasca diària va trobant dificultats. ¿Com entendre els joves si ell ja es gran i no troba el suport d'un prevere jove? ¿Com estimular els fidels perquè col·laborin en les responsabilitats de la comunitat cristiana? ¿Com exercir l'autoritat sense ser autoritari? ¿Com fomentar la llibertat i al mateix temps seguir fidel a l'autoritat de l'Església?

El proper Sínode dels bisbes tractarà de la formació sacerdotal. Preguem, doncs, perquè un nou fervor dels pastors, abrandats en l'amor de Crist que tot ho fa planer, entusiasmi tot el poble de Déu.

PREGUEM AMB ELS NOSTRES BISBES.

Ens demanen pregàries A FI QUE L'OCI I EL DESCANS ENS AJUDIN A SERVIR MÉS BÉ ELS ALTRES. Ser cristià vol dir servir com ho va fer Jesús. Posem-nos-hi.

ANTONI M. SERRALLONGA, sj.

VII Setmana d'orientació ecumènica

La Setmana d'orientació ecumènica que es tindrà de nou al monestir de Montserrat, del 27 al 31 d'agost, s'unirà enguany al pelegrinatge dels cristians per la justícia, la pau i la integritat de la creació que se significà darrerament amb la trobada interconfessional de Seül. S'encarregaran de presentar els temes Fèlix E. Saltor, Joël Cortès, Frederic Roda, Hèctor Vall i Joan Botam. Informació i inscripcions al Centre Ecumènic de Catalunya (riera de Sant Miquel, 1 bis - 08006 Barcelona) i als telèfons de Remei Caselles (323 10 42) i Joan Botam (204 34 58).

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

INTERESA persona jubilada per treballs administratius i preferentment amb coneixements dels temes bancaris; ctes. corrents, negociació d'efectes, etc. Jornada a convenir. Tel. 232 71 82.

SOLTER de 54 anys vol casar-se amb senyora o senyoreta formal. Telefoneu els vespres (972) 47 33 28.

S'OFEREIX noi de 19 anys, lliure del servei militar, titulat en Arts Gràfiques i autoedició, per a empreses relacionades en aquest sector. A més a més, posseeix un Macintosh SE amb 20 megues de disc dur i programes. Truqueu al tel. 377 87 47 de 2 a 5 de la tarda i de 9 a 11 de la nit.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75.

JOVE administratiu de 34 anys amb estudis universitaris voldria conèixer noies de 28 a 35 anys amb nivell cultural semblant. Escriviu a l'apartat 2.039 de Sabadell.

ORGANISTA-concertista, amb interessantíssim repertori nacional i internacional, busca esponsor o agent artístic que ofereixi treball: concerts a catedrals, esglésies. Disposat a viatgar. Tel. 339 15 82.

MATRIMONI amb una filla de dos anys necessita Sra. o noia per tenir cura de la nena i de la casa. Preferent de parla catalana. Tel. 209 75 06.

ES LLOGA habitació per 1 mes o els 3 mesos d'estiu. Esmorzar i sopar inclòs. Tel. 429 08 22.

S'OFEREIX:

Organista amb experiència en bateigs, noces i cerimònies religioses. M. José Manllau. T. 447 31 55.

MALALTS-ANCIANS: Sra. amb carnet de conduir, s'ofereix tardes. Interessats truqueu a Elisa. Tel. 340 80 21.

S'OFEREIX organista i soprano per a noces. Tel. 775 12 39 i 775 03 45.

ESTÀ en projecte l'obertura fraternitat de vida comuna. Voldríem que aquesta fraternitat fos una imitació de la casa de Natxaret: oració, treball, vida humil i senzilla. Interessats escriviu a l'apartat de correus 628. 43.080 Tarragona.

SUSPESOS classes particulars estiu EGB, BUP dona universitari. Preus econòmics. Tel. 301 58 27.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Impres a dues tintes. Enquadernació Guaflex, amb dues cintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A.
Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Festa gran al Vinyet de Sitges

“La mà de la Mare de Déu heu de ser vosaltres”

Avui, dia 5 d'agost, se celebra la festa principal de la Mare de Déu del Vinyet, a Sitges. Després d'una solemne Eucaristia, cada any una munió de fidels venera la imatge de Maria fins a mitjanit.

El santuari del Vinyet es troba a mà esquerra de la carretera de Sitges a Vilanova i la Geltrú, escassament a dos-cents metres del mar.

Enmig d'una vinya

El santuari marí, típicament blanc, s'aixecà entre una frondosa vinya: d'aquí el nom de “Mare de Déu del Vinyet”.

El temple actual, edificat pels anys 1727-1733, és d'estil neoclàssic, d'una sola nau, amb absis i deu capelles laterals.

El fons del presbiteri comunica amb el cambril, que és situat a l'absis, sobre la sagristia. La imatge de Maria és de talla. Està asseguda sobre un setial i medeix quaranta centímetres d'alçada. Té la cara moreno-groguenca. La mà dreta i part de l'antebraç estan mutilats. Després direm el perquè. Amb el braç esquerre sosté el Nen Jesús.

La devoció a la Mare de Déu del Vinyet és antiquíssima i popular a Sitges. Arrenca de quan, a la darrerria del segle XVIII, molts veïns de Sitges emigraven a Amèrica. Ho palesen les oracions, goigs, sabatines i novenes, que recorden els navegants, els pescadors, vaixells en moments de dramemes patètics a alta mar.

Una llegenda excepcional

S'ha dit que la llegenda és la quinta essència de la història, perquè ens en dona l'esperit. La llegenda del Vinyet, la saben de memòria tots els sitgetans. El Sr. Rector de la parròquia, mossèn Josep Nicolau i Martí, ens la resumeix amablement.

—Es diu que el senyor de la vila de Sitges tenia un moro esclau pel seu servei, el qual entre altres prestacions s'ocupava de cavar una vinya que hi havia al lloc que avui ocupa el santuari. Cavant un cep, tot d'una descobrí la santa imatge. Admirat i content, pensant que es tractava d'una nina, la col·locà dins el cistell on duïa el berenar, i arribant a casa la volgué ensenyar als seus fills per jugar-hi. Però, cosa inaudita, en destapar el cistell, no hi havia res. Tornà tot seguit al lloc, i trobant de nou la imatge, la tornà a col·locar al cistell, però lligada aquesta vegada la imatge amb cordills. En tornar a casa, el cistell estava buit. Aleshores anaren a l'indret i, trobant de nou la imatge,

creieren ser voluntat de Maria que en aquell lloc s'hi construís un temple dedicat a ella.

Contemplant la imatge al seu cambril, m'adono que li falta un braç. Mossèn Josep me'n fa l'explicació.

—Segons la llegenda, hauria estat tallat el braç involuntàriament amb l'aixada del moro, quan estava cavant la terra i trobà la petita talla. La mateixa llegenda afegeix que, quan el bisbe autoritzà la construcció del temple, digué als sitgetans, que volien restaurar el braç i la mà: “No ho feu pas: la mà de la Mare de Déu, l'heu de ser vosaltres”.

Senyors administradors

El santuari i els annexos pertanyen al municipi, i el culte, a l'Església. Dos administradors, un de nomenat per l'ajuntament i l'altre per la parròquia, tenen cura de tots els afers. Actualment són els senyors Jordi Pañella i Ramon Artigas. El Sr. Pañella és un enamorat del Vinyet i en sap de memòria tota la història, la llegenda i les vicissituds.

—La imatge ha passat per moltes peripècies en el decurs de la història. En la revolta del 36, fou amagada i colgada; però passada la guerra aparegué

molt deteriorada: la fusta estava podrida. Calgué fer una reproducció, que dugué a terme l'escultor August Rollín, imprimint-li el seu propi estil. Poc temps després, una família de Sitges llegà una reproducció de la primitiva, que avui es conserva en una vitrina del cambril.

De les moltes explicacions que el Sr. Pañella va fent, espigo aquesta.

—Abans, la festa principal es feia el 8 de setembre, dia de les marededús trobades; però es demanà a l'autoritat eclesiàstica competent celebrar-la un dia especial i assenyalat, i s'aconseguí que es fés el 5 d'agost. Però, a més, els fidels i els devots es reuneixen al Vinyet l'endemà de Nadal, festa de sant Esteve, per felicitar Maria pel naixement del seu Fill, i el dilluns de Pasqua, per alegrar-se amb ella de la resurrecció de Jesús.

També l'administrador Sr. Ramon Artigas dona informació.

—Nosaltres donem compte de les entrades i les sortides. Hi ha unes despeses fixes, com ara, la llum, l'aigua, el telèfon, la conservació de les teulades i parets, etc., però resta sempre un petit superàvit. Hi ha gent generosa, sobretot a l'estiu. Hi ha persones a Sitges que visiten el Vinyet cada dia.

—Conec un senyor —afegeix per la seva banda el Sr. Pañella— que no posa els peus a l'església i, amb tot, cada dissabte de l'any visita el santuari i resa a la Mare de Déu.

La bella imatge del Vinyet, apareix amb la mà esquerra mutilada.

Ermità i ermitana

Adosat al temple, entro a l'estatge que ocupen els ermitans. En Joan i la seva esposa Ester són gent summament atenta amb els visitants. M'obsequien amb uns bells goigs, i les postals que il·lustren aquest reportatge. Ester aixecà la mà indicant-me que llegís una inscripció sobre l'antic portal del santuari. Diu així:

*“Qui entri trist i plorant
en esta santa capella
no serà gran meravella
que n'isca alegre i cantant.
Alenties lo caminant,
lo navegant no s'espanta,
que si fa cremar la llàntia
davant d'esta santa imatge,
lograrà feliz viatge,
més molt més i goig le
[cantia.”*

Projecció mariana

La descriu mossèn Josep. —Actualment, perquè la devoció al Vinyet no quedés en un santuari només per a casaments i festes semblants, coneixent jo la gran devoció de la gent de Sitges a la Mare de Déu, vaig proposar reinstaurar una idea semblant a les “Sabatines” que es feien abans. En la festa de l'agost de l'any passat vaig anunciar que cada primer dissabte de més ens reunirem al Vinyet a les nou del matí per celebrar l'Eucaristia, amb un sentit de pelegrinar vers el santuari, i que la millor pregària que podíem fer era la celebració de la santa Missa. Alguns deien que seria un fracàs; jo vaig acceptar el rept. Varem començar el 7 d'octubre, i ha estat un èxit. Cada mes, una de les associacions parroquials prepara l'acte litúrgic, els cants, les lectures, etc. Haig de constatar que hi ha una continuïtat mensual considerable, i que s'hi viu agradivament la fe.

Segons mossèn Josep, la devoció al Vinyet és estesa per tota la comarca del Garraf, i en són una prova les moltes dones que porten el nom de Vinyet. L'any 1988 s'hi feu una concentració mariana amb una assistència extraordinària; més de vint preveres hi celebraren l'Eucaristia.

Abans d'abandonar el Vinyet, lleigeixo les poesies que figuren en unes ceràmiques col·locades al llarg d'un porxo, al costat de l'ermita. Transcriu un vers de Rita Benaprès:

*Si nostra estimada vila
ha sigut vas d'elecció,
heu vingut a fer-hi estada
junt amb el vostre Infantó,
solitària en la capella
no us deixarem Mare, no,
portarem la companyia
de nostra salutació.*

FRANCESC GAMISSANS

Senzill a l'exterior, el santuari és ric d'ornamentació en el seu interior.

S'han pagat nou projectes d'obres concretes a països del Tercer Món

Mans Unides recull més de 35 milions

GIRONA.— La Delegació de Mans Unides del Bisbat de Girona ha donat a conèixer les xifres de la campanya que es va acabar el mes de maig passat i que va recaptar més de 35 milions de pessetes en total. Nou grups de diferents parròquies i escoles es van fer càrrec d'altres tants projectes d'obres i d'adquisició de material a

tres milions, comptant-hi les col·lectes de les esglésies i altres donatius particulars. Una de les fonts d'ingressos més important ha estat la recollida d'ampolles buides de cava durant les festes de Nadal, realitzada per un grup de joves.

A Olot també funciona, de fa anys, un grup de voluntaris dirigit per la professora Mar-

compra d'aliments bàsics al poblat indígena de Cerro Viejo, al costat de Santiago de Veragua, al Panamá. El pressupost era de 675.000 pessetes i l'equip de la Selva va aconseguir pràcticament el doble, a través de diferents activitats, entre elles l'organització dels anomenats Sopars de la Fam, que consisteixen a pagar el preu d'un àpat normal i, en canvi, menjar només un tros de pa amb xocolata o amb tomàquet.

Dispensari

Aquest sopar també el va organitzar l'equip de Figueres de Mans Unides, amb productes regalats prèviament pels comerciants de la ciutat. Els diners de l'àpat i els de les col·lectes que es van fer en els temples van ser destinats al dispensari que tenen les Carmelites Missioneres a la població

de Ntenga, a la república de Malawi, que necessitava urgentment arreglar el teulat i comprar una ambulància. En total, es tractava de recollir dos milions i mig de pessetes, quantitat que va ser àmpliament superada, ja que es va arribar gairebé als tres milions.

Per la seva banda, el grup de Mans Unides de Tordera i el Maresme ha organitzat una tombola i una marxa a peu des de Malgrat al santuari de la Misericòrdia, de Canet de Mar, per conscienciar la gent i recollir diners per a construir una residència-internat a Otanthagal, a l'Índia, i un centre ocupacional per a dones a Lima. En total, calia recollir prop de cinc milions de pessetes i l'equip del Maresme va superar de sobres aquesta xifra, arribant a 6.482.980 pessetes.

Per acabar, el grup de Sant Narcís de Girona s'havia fet

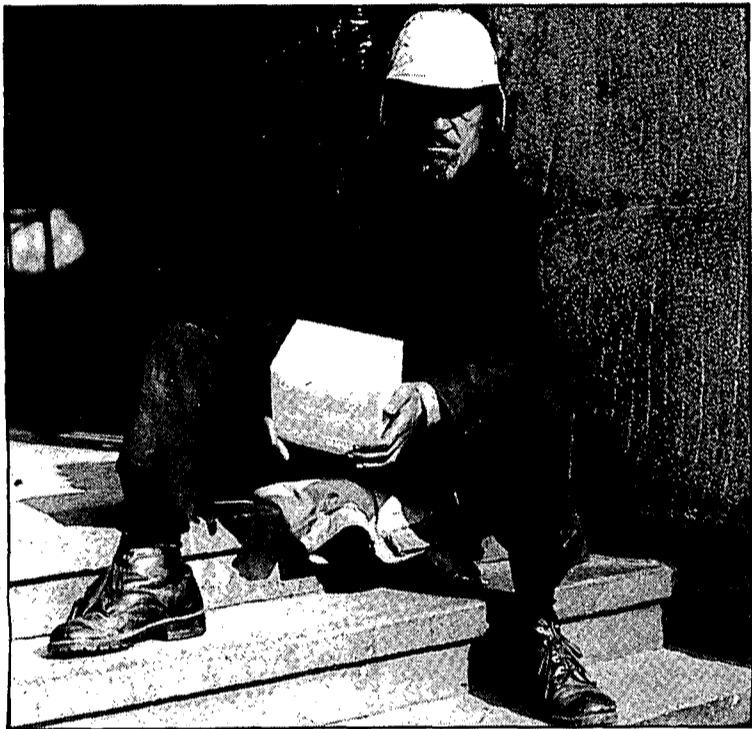
càrrec de l'adquisició de màquines de cosir i d'escriure per a l'escola professional d'un barri de la capital del Paraguai, Asunción. El pressupost era de mig milió de pessetes i ha estat cobert totalment.

Ambulància

Finalment, la pròpia Delegació Diocesana de Mans Unides ha finançat la compra d'una ambulància per al centre de Mukundu, a Rwanda, que és a càrrec de les Filles de la Caritat. I també ha pagat el cost de les obres que es fan a un col·legi de Montevideo per un preu de dos milions i mig de pessetes.

La Delegació compta amb quatre persones fixes, que treballen gratuïtament a la seva seu de la carretera de Barcelona 47, 3r. B.

M. CABALLÉ

països del tercer Món als quals ja s'ha enviat l'ajuda corresponent.

Equipament escolar

Aquests grups són els de Banyoles, Santa Coloma de Farners, Malgrat, Olot, Figueres, Sant Narcís de Girona i Tordera. Concretament, el grup de Banyoles i comarca del Pla de l'Estany es va fer càrrec de recollir diners per pagar la compra de maquinària i l'equipament d'una escola situada al barri anomenat Pueblo Libre, de la capital del Perú, Lima. Aquest projecte estava pressupostat en dos milions i mig, però l'equip va recollir més de

garida Dou, que ha organitzat diversos festivals a les escoles i ha recollit més de dos milions de pessetes. En aquest cas es tractava de proveir de mobles i instrumental pedagògic una escola situada a Vallehermoso, un poble de Bolívia. El pressupost global era de tres milions quatre-cents mil pessetes i la diferència ha estat coberta per la Delegació Diocesana de Mans Unides.

Aliments bàsics

El grup de Santa Coloma de Farners, que abasta tot l'arxiprestat, ha recollit un milió i mig de pessetes per pagar la

Roses: dos camions amb articles d'ajut per a Guinea Conakry

ROSES.— Amb la càrrega de dos contenidors es va cloure la II Campanya d'Ajut a Guinea Conakry organitzada per la Parròquia de Roses. El material recollit, que va omplir els dos contenidors, era molt divers, i anava des de material quirúrgic, hospitalari i farmacèutic, a l'escolar, alimentici, roba de tota mena, etc., i fins un vehicle tot terreny.

Aquests dos contenidors van ser traslladats fins al port de Barcelona, on van ser embarcats al vaixell Nuova Rossandra, que els traslladarà al seu destí de Guinea Conakry. Al mateix temps i paral·lelament s'ha recollit l'ajuda econòmica per les despeses d'aquest

trasllat, que puja unes sis-cents mil pessetes.

Aquest any, a més de la Parròquia de Roses, han contribuït en aquesta II Campanya d'Ajuda a Guinea Conakry, les de Castelló d'Empúries, Vilanova de la Muga, Pau, Palau Saverdera, Vilajuïga, Pals, l'Armentera, Peralada, Pedret i Marzà, Col·legi Sant Pau de Figueres, Associació del Suro de Palafrugell, a més de tots els col·legis rosencs, moltes empreses de la localitat i un gran nombre de col·laboradors. La II Campanya d'Ajut a Guinea Conakry va ser endegada a primers d'aquest any 1990.

ENRIC BADOSA

Amic lector:

APROFITA LES VACANCES

A casa teva, al bosc o a la platja per aclarir els dubtes que puguis tenir sobre la veritat catòlica.

Enviam, de franc una llista de temes polèmics perquè ens puguis demanar allò que et pot interessar de rebre, també gratuïtament, en fulls solts, de poc text, però concret i clar.

Escriu o telefona al SECIN (Servei Catòlic d'Informació): C/ Mallorca, 184, pral, 2^a, 08036 BARCELONA (tel. 254 17 05). De 9 a 10 del matí i de 5 a 7 de la tarda, llevat dels dissabtes i festius.

SOLSONA

Monsenyor Deig presidí la celebració dels 150 anys de vida social de l'Ametlla de Merola

"Saber donar valor als valors fonamentals"

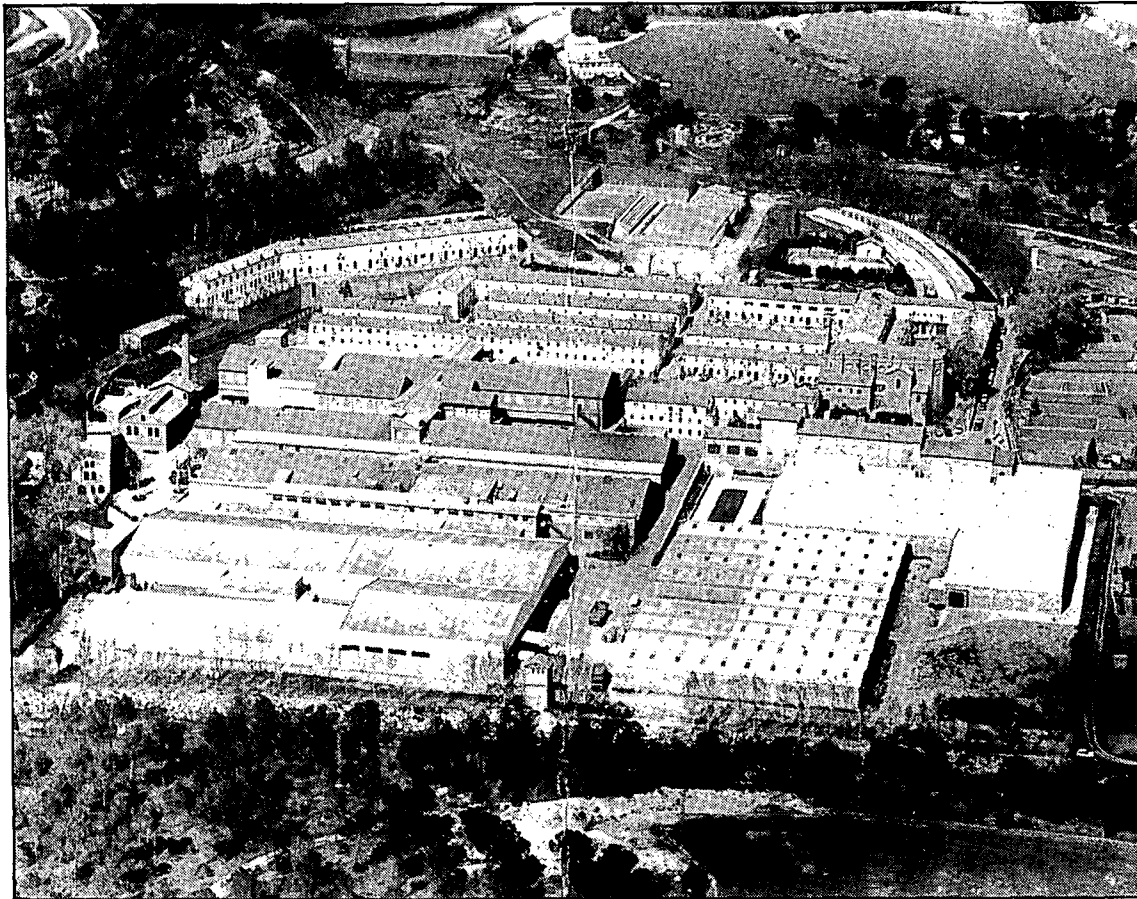
La família que des de fa 150 anys ha regentat la indústria tèxtil que és avui Serra Feliu, S.A. (que abans d'acabar la primera meitat del segle passat fou fundada a Premià de Dalt i que des del 1874 començava a funcionar al peu del Llobregat, on havien construït la fàbrica i els habitatges per a les famílies obreres), ha volgut commemorar aquella feliç data.

Festa col·lectiva

Per això, s'ha organitzat una festa col·lectiva que començava a l'església de Sant Mateu i continuava amb una exposició a la mateixa fàbrica on es podia veure, en fotografies i altres fonts documentals, la història tècnica i humana, social i cultural de la gent de l'empresa, especialment des de la seva implantació a l'Ametlla de Merola. Després, encara, un dinar que reuniria empresaris i familiars, obrers actuals i antics o jubilats, també amb les seves famílies; i un acte de cloenda molt emotiu per a tots.

La missa del matí, la presidia el bisbe de Solsona, Dr. Antoni Deig, concelebrant amb altres sacerdots, el qual per ser fill del poble veí de Navàs, coneix prou bé l'aportació social i religiosa d'aquella feligresia.

Quan sembla que en el nostre món actual només se sentin veus de tecnificació, de rendibilitat i

fins d'agressivitat, una jornada com aquella enjoia el cor; sobretot si la història (que amb motiu de la festa han presentat en una edició ben pulcra) ens demostra com l'esperit empresarial i el bon treball tècnic i manual han superat mol-

tes i greus dificultats (una de les darreres, l'aiguat de 1982 que, després de causar grans desastres, va motivar un dels més insòlits i tonificants, exemples de solidaritat entre amos i empleats qu s'hagin vist en el nostre país) i han

produït un esclat d'avenç industrial i també cultural i religiós.

Compartir moments bons i dolents

Per això no és pas estrany que

el bisbe Antoni se sentís emocionat i pronuncies a l'homilia paraules com aquestes:

"La paraula **compartir** és molt cristiana. Vosaltres heu compartit moltes coses: economia, tècnica industrial, vida cultural, religiosa, social, etc., durant aquests anys".

"Us vull felicitar i esperonar-vos perquè continueu compartint com fins ara: en temps de crisi social, compartiu l'esforç; davant la crisi espiritual, compartiu la fe; en època de superficialitat, compartiu la cultura i les tradicions (i recordava especialment els ja clàssics Pastorets de l'Ametlla)... Sapigueu donar valor als valors fonamentals."

"Que junt amb la naturalesa (l'aigua, els camps) i la tècnica, sapigueu fer camí sota el mantell de la Verge Maria, dona de poble que sabé què era treballar i sofrir i que presidí aquella primera comunitat cristiana després de la Pentecosta, on era norma el Manament Nou de Crist: Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat."

Si durant tants anys, empresaris i empleats de Serra Feliu, S.A. han treballat i han compartit penes i alegries, estem segurs que aquestes paraules episcopals els hauran arribat com una benedicció, però també com un esperó per animar-los a fer 150 anys més de camí...

LLUÍS BADIA i TORRAS

IMPROMPTU

És moda

Tinc molt clara la meua pertinença a la generació del coll planxat, la corbata i la ratlla als pantalons. I que, com a membre d'aquella generació, se'm fa difícil l'espectacle multiforme i esqueixat del vestir de la generació actual, tot i reconeixent que és, almenys, innegablement divertit.

Penso en què pensarien i dirien els nostres progenitors. Ells, que s'esforçaven per assolir la màxima correcció en el seu port. Que, davant el mirall, es provaven el barret tres o quatre vegades per tal que no els anés de gairell, massa inclinat a dreta o esquerra, cap endavant o cap enre-re, perquè podria falsejar la seva imatge...

No és que fossin sants i no es permetessin cap trapelleria. Però gaudien amb el seu fer, i això els absolia per endavant.

Què haurien dit dels estrips a consciència, dels esfilagarsaments a desdir, de les bruses o camises fora mida, de l'exposició multiplicada d'omòplats més o menys farcits, dels melics al vent, dels vestits radiografia, etc., etc.?

No em puc imaginar què haurien dit. Potser s'hauria resolt amb un guirigall d'exclamacions de menyspreu o d'admiració... El que sé és que ara es resol amb les dues paraules que encapçalen: És moda...

Em sembla que el millor és tancar els ulls i somiar temps millor per un avenir... una mica més assenyat indumentàriament.

ORIOL CAMPS

CARTA DOMINICAL

Allò que no és conegut però Déu ho sap

En les primeres setmanes de la meua estada a Barcelona he dedicat moltes llargues hores a entreveure amb els delegats de zones, amb els delegats de sectors pastorals i a visitar els sacerdots en les seves zones respectives. Sento la necessitat d'expressar el que he vist. Encara que el període ha estat breu, l'experiència ha estat molt intensa i positiva. ¿Què és el que he trobat?

Déu ho sap, i jo ho he vist, que algun sacerdot, després de llargues hores de treball en la seva paròquia i en altres responsabilitats, va a passar la nit en un centre de malalts de sida. Parla amb ells, s'opa amb ells i dorm allí mateix. I se sent feliç de poder fer així, de cada nit, una ofrena al Senyor i als seus germans malalts.

Déu ho sap i jo he vist companys sacerdots que viuen i exerceixen el seu ministeri en barris d'on tothom qui pot en fuig. Ells, en canvi, ni es plantejen la qüestió d'abandonar aquest camp —no gens fàcil en cap aspecte, perquè fins i tot el compliment dominical és, a voltes, d'un 2%— i encara que aquests barris siguin ben diferents dels llocs que els eren habituals abans de ser destinats allí.

Déu ho sap, i jo ho he vist, que hi ha sacerdots que, en el seu desig d'encarnar-se en l'ambient, han escollit per a viure un dels edificis més inhabitable, on fins les parets traspuen les conseqüències de l'absoluta pobresa i marginació en què viuen els veïns. «¿Deixats de la mà de Déu?» Més aviat deixats de la mà i dels cors d'aquells qui tenen i poden més, però no coneixen l'abjecció —inculpable— a la qual pot portar una pobresa ex-

trema, i mantinguda perquè és inevitable per a les seves possibilitats.

Déu els coneix i jo he parlat amb joves, que s'ordenen de sacerdots o s'hi encaminen, després de l'heroica decisió de deixar les barques i les xarxes de sempre —en la nostra època, un treball o una carrera universitària concretes— tan atractives com tostemps, però abandonades a la riba per a seguir el Senyor sacerdotament, servint així els germans. I els seus ulls no mostren enyorament del que deixen, sinó la brillantor il·lusionada de l'amor al Senyor i a l'evangeli.

Déu els coneix, i jo he vist sacerdots que viuen estretament en un sol pis, per a compartir no solament el treball, sinó per a poder viure també en comunitat.

Jo ho he vist i Déu coneix sacerdots, religioses i religiosos que són on els seus superiors els han demanat, evangelitzant, fent església, ensenyant, guarint, consolant, ennoblint aquells que no tenen res a veure amb ells —per la sang, per l'amistat o per l'origen social— però ho són tot per a ells, des de la seva mirada de fe, que els fa veure en tots uns altres Cristos i per això cremen, de dia en dia, amb goig la seva vida sencera, encarnant-se amb esforç i autenticitat en barris i en ambients.

Els no solen ser notícia per als mitjans de comunicació; passen desapercibuts per a molts. Però no per a Déu, i, amb el seu amor i la seva fermesa, van refent el món i van construint l'Església.

+ RICARD M. CARLES
arquebisbe de Barcelona

Quatre dates difícils d'oblidar: 6 i 26 d'agost, 28 de setembre i 4 d'octubre del 1978. I és que fa dotze anys l'opinió pública del món enter fixava la seva mirada a Roma, on al si de l'Església catòlica es produïen una sèrie d'esdeveniments. Primer la mort de Pau VI, i després l'elecció inesperada d'Albino Luciani. Tot seguit la mort repentina del recent elegit Papa, i finalment l'arribada del primer Papa polonès de la història. En el marge de dos mesos, la institució més antiga del món mostrava, a les portes de l'any 2000, una agilitat que fins entre els catòlics costava d'acceptar.

A poc més de deu anys de la mort de Pau VI, l'aleshores secretari del Papa, l'irlandès John Magee, actualment bisbe, trencà el silenci i explicà les seves experiències. Va fer-ho en l'entrevista que tingué lloc a Cobh, poblet del sud d'Irlanda on resideix el bisbe, i aportà dades, per molts, totalment inèdites.

—Vostè és l'únic en la història de l'Església que durant vuit anys ha servit en qualitat de secretari tres Papes: Pau VI, Joan Pau I i Joan Pau II. En complir-se el desè aniversari de la mort dels dos primers i de l'elecció de Karol Wojtyła, és molt important conversar amb vostè per traçar un perfil dels tres pontífexs. Així serà possible reconstruir detalladament la seqüència dramàtica dels esdeveniments que l'agost, el setembre i l'octubre del 1978 centren l'atenció de tot el món envers l'Església catòlica. Comencem pel principi. ¿Com va arribar vostè al Vaticà?

—Vaig arribar al Vaticà el 1969 gràcies a l'aleshores secretari de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, el difunt cardenal Sergio Pignedoli. M'ocupava dels informes de les missions de l'Índia, el Pakistan, Birmània i Sri Lanka (Ceilan). També treballava com a secretari privat del cardenal, el qual era un gran amic de Pau VI —potser l'única persona de la cúria que el Pontífex invitava a dinar amb ell—. Tal com va explicar-me després el cardenal Pignedoli, el secretari del Papa, monsenyor Bossi —havia estat secretari del cardenal Schuster, arquebisbe de Milà—, tenia problemes de salut i per això el Papa buscava una persona que pogués ajudar l'altre secretari, monsenyor Pasquale Macchi. Pau VI va preguntar a Pignedoli si coneixia alguna persona capaç d'aquest càrrec, i aleshores el cardenal em va recomanar a mi. Va dir al Papa que es tractava d'un sacerdot de llengua anglesa, i aquest es posà molt content, ja que s'aprojava l'Any Sant i molts pelegrins estrangers vindrien a Roma.

—¿Com es produí el seu primer trobament amb el Papa?

—Inesperadament. Tot el que li acabo de dir vaig saber-ho després, i no per boca de Pau VI, el qual mai no em va esmentar els motius que feren que m'elegís. Aquesta és la història: havia tornat a Irlanda el 1974 per passar-hi les vacances de Nadal. A penes tres dies abans del 25 vaig rebre un telegrama del cardenal Pignedoli en què em demanava que anés immediatament a Roma. Quan vaig arribar a Roma, el dia 26, Pignedoli em va dir: "Demà vostè té una cita a les 9." Vaig demanar-li que em digués de què es tractava, però només va respondre'm que havia d'estar a l'hora al pati Sixte V, de la Ciutat del Vaticà. Ni tan sols sabia on era, ja que la seu de Propaganda Fide on treballava era a la plaça d'Espanya. Em reberen i m'acompanyaren a l'ascensor. Després de mitja hora d'esperar en una sala, arribà un sacerdot. El primer que féu va ser preguntar-me si sabia escriure a màquina. Vaig respondre que sí, una mica preocupat, pel fet que encara

no sabia on em trobava ni tampoc qui era el meu interlocutor. Em lliurà un munt de cartes que jo havia de respondre —eren adreçades a ell i per això vaig saber que es tractava de monsenyor Macchi, el secretari de Pau VI—. Al migdia em convidaren a menjar allí. I precisament anant cap al menjador em vaig trobar de cop i volta amb Pau VI. En un anglès perfecte va dir-me: "Vull que vostè vingui a viure aquí amb mi, a treballar amb mi i a preparar amb mi. Ara anem a menjar junts."

—¿Quines eren les tasques que li confiaren?

—Acompanyar-lo durant tot el dia. Havia d'estar com més a prop d'ell millor, ja que tenia 76 anys. Pau VI va confiar-me que necessitava que l'ajudés una persona jove. Gran part de la meua feina consistia a coordinar i disposar els documents que la Secretaria d'Estat li trametia diàriament. Cada nit Pau VI havia de llegir tots els informes i expedients, per tal de prendre després la seva decisió. Jo els llegia abans, i així li podia fer una síntesi dels afers menys urgents. En canvi, el Papa llegia íntegrament els documents que requerien un examen immediat. Calia que jo estigués preparat, ja que el Papa podia sol·licitar algun aclariment ulterior. Per aquest motiu posava molta cura en la lectura dels documents. Aquest treball que duia a terme amb el sant Pare durava fins a mitjanit. Després arribava monsenyor Macchi i continuava amb el Pontífex fins a les dues o les tres de la matinada. Al matí següent, molt d'hora, jo celebrava la missa amb les monges, i després servia en la que celebrava Pau VI. Així monsenyor Macchi, que havia treballat fins tard, podia dormir una mica més.

Però el sant Pare no tan sols desenvolupava una activitat intensa en el govern de l'Església —sense treva de cap mena—, sinó que era també de vida espiritual molt rica. Vaig tenir el privilegi de compartir aquest aspecte de la seva vida. Repeteixo sovint, i no en tinc cap dubte, que la primera vegada que vaig experimentar la presència de Crist fou en la persona de Pau VI. Crist transparentava en els gestos més insignificants del Papa. Vaig poder experimentar tot això perquè realitzava la meua tasca —al revés de l'activitat de monsenyor Macchi— en l'esfera privada. La divisió del treball establia que durant les audiències i les cerimònies Macchi hi fos present; la meua funció, en canvi, es duia a terme en l'àmbit privat.

El Papa sabia amb tota certesa que jo era a casa. "On és el pare John?", preguntava cada cop que tornava de les cerimònies. Em saludava paternalment i m'invitava a passejar en companyia seva pel jardí situat sobre el seu pis, a la tercera loggia. Em deia coses molt maques, ja que m'obria veritablement el seu cor. Encara que la meua tasca era la d'un secretari, el Pontífex m'introduïa en la seva vida íntima, donant-me mostres de confiança. Recordo que la tarda d'un diumenge —monsenyor Macchi havia sortit— m'invità a baixar a la seva biblioteca privada, però no on rebia en audiència els hostes, o sigui a la segona loggia, sinó a la de l'entresol. Passarem allí tres hores rellegant cartes que li escrivia la seva mare. Em va parlar de la seva vida, de la infantesa, els pares i els amics, molts dels quals ja eren morts. I agraïa el Senyor perquè havia pogut arribar a la seva edat, malgrat ser de salut molt delicada. Jo, per apartar-lo del sentiment nostàlgic que l'omplia evocant els seus coetanis, vaig dir-li:

—Però, Santedat, sabem que Déu és tan bo amb nosaltres que ens prepara després de la mort un encounter meravellós al cel. I vostè es reunirà amb tots els seus familiars i amics. Hi haurà un gran aplec.

Pau VI, dotze

Testimoniatge excepcional del seu secretari

—Ah! —em fulminà amb la mirada—. Mai no hem de pressuposar la bonesa de Déu!

Es tractava d'un traç que apareixia constantment en la seva espiritualitat. Agraïa sempre Déu perquè l'havia salvat, però al mateix temps no deixava d'implorar que el salvés cada vegada més: "Tinc necessitat del perdó del Senyor per tots els meus pecats; tinc necessitat de la misericòrdia de Déu." I ho deia precisament ell, que era la persona més semblant a Crist!

Mai no oblidaré un altre episodi que tingué lloc el juny del 1978, poques setmanes abans de la seva mort. Caminant pel passadís que unia l'estudi amb el menjador, el Papa s'aturà —com solia fer cada dia— davant l'estàtua de la Verge que li havia regalat l'escultor Monfrini. Em penso que la roba de vellut en què recolzava l'estàtua s'havia deslluït a causa de les carícies diàries del Pontífex. Per aquesta raó Joan Pau II ha volgut que romangués allí, com un signe de la presència de Pau VI. Doncs bé, aquell matí vaig dir-li just davant l'estàtua:

—Santedat, el veig molt cansat.

Era dimecres, i tenia l'audiència general. Per això vaig suggerir-li que anés a dormir una hora. Però em va respondre, gairebé gemegant:

—Sí, estic cansat perquè sóc vell.

Jo no podia negar aquest fet. Però vaig insistir:

—Potser si descansés una mica, Santedat...

Respongué amb veu molt dèbil:

—Estic cansat... i vell...

I després cridà de repent:

—Però, sóc Pere!

Veritablement, els darrers dies la seva fe era l'únic que l'ajudava a continuar lluitant.

—Així és que la idea d'haver de renunciar ja no el turmentava, com sostenen diversos testimonis. Però, ¿havia pensat a renunciar?

—N'estava convençut. Freqüentment abordava el problema amb mi, dient-me que només podia renunciar per amor a l'Església en cas de malaltia greu o permanent. Després de la seva mort vaig descobrir una carta, escrita el 1974, que el Pontífex havia adreçat al camarleng: era la seva renúncia en cas de malaltia greu. Però refem la relació d'aquest matí. Després del crit, "Però, sóc Pere!", va afegir:

—Vull demanar-li un favor.

—Sí, Santedat.

—Vull que aquests últims dies de la meua vida vostè resi per mi, perquè no vull trair Crist.

I repetí cridant:

—No vull trair Crist!

Vaig pensar tot seguit en les negacions de Pere. Era clar que el Papa sentia que les forces l'abandonaven. Em feia la impressió que tenia por. No de la mort, sinó més aviat d'un moment de feblesa en el qual podria cometre un error que repercutís negativament en l'Església. I, per ell, trair l'Església significava trair Crist. Des d'aquest punt de vista el Papa era molt paülí. Per una banda era conscient de la seva feblesa extrema; per l'altra, el seu sentit de la fidelitat a Crist gairebé llindava amb l'orgull. ¿Vostè recorda les paraules de sant Pau "sigueu els meus imitadors de la mateixa manera que jo ho sóc de Crist"? Doncs bé, Pau VI al final de la seva

El cos incorrupte del Papa, posat a la veneració dels fidels.

Pau VI, amb monsenyor Luciani, el seu

vida havia arribat a ser com un llibre obert: sabia que ja havia lliurat la seva batalla i estava preparat per anar-se'n. Però abans volia complir amb un últim deure: anar a resar a la tomba del cardenal Pizzardo, que estava enterrat a Frattocchie. Miri que Pau VI ja estava molt malalt i que morí quatre dies després. Però volia anar-hi. ¿Per què? El cardenal Pizzardo l'havia fet entrar a la Secretaria d'Estat, i allí Montini havia patit molt. De vegades, el seu superior havia arribat a maltractar-lo. Amb aquest gest, aleshores, intentava dir-li: "Si encara hi ha alguna diferència entre nosaltres dos la salvo aquí, ja que vull marxar en pau a l'encontre del Senyor". Ja havia ordenat tot el que es relacionava amb l'Església, com es desprèn de la seva commovedora homília del 29 de juny. El viatge fins a la tomba de Pizzardo fou la seva última sortida de Castelgandolfo.

—Vostè va viure al costat del Papa els seus últims dies...

—Sí. Vaig tornar de vacances tres dies abans de la seva mort. Però no sabia que la seva malaltia s'havia agreujat. Monsenyor Macchi em va posar al corrent. Va dir-me

anys després

retari particular, l'irlandès John Magee.

que el Papa estava molt malament i que els metges no havien aconseguit trobar la causa de la febre, que era massa alta. El dia següent vaig trobar-me amb Pau VI, que s'havia aixecat per celebrar la missa. Insistí per anar a taula, encara que gairebé no menjava. Volia saber com m'havia anat durant les vacances i com estava la meua germana i el seu fill disminuït. Era tan gentil, que no volia deixar sols els seus comensals. La nit abans de la seva mort, després del telediari, vam veure una pel·lícula de l'Oest, un gènere que plaïa molt a monsenyor Macchi. Pau VI no hi entenia res, i de tant en tant em preguntava qui era el bo i qui era el dolent. L'entusiasme venen les escenes en què apareixien cavalls: "És l'animal més bell que Déu ha creat, i a Irlanda teniu cavalls famosos." Increïble. La nit abans de la seva mort! Però els cavalls el fascinaven veritablement. Quan s'acabà la pel·lícula resarem el rosari. Després el Pontífex continuà treballant amb els documents de la Secretaria d'Estat.

—El cardenal Siri va dir en una ocasió que, de tots els Papes

que havia conegut, Pau VI era segurament el que més havia patit. ¿Què és el que el feia sofrir?

—Les peticions d'abandonar el sacerdoci l'angoixaven. Arribaven els dimarts dins un expedient. Pau VI les anomenava "la meua corona d'espines". Una nit, a inicis del 1978, mentre llegia aquest expedient, s'aturà i respirà profundament, tot posant-se la mà al pit. Vaig veure que suava i que les gotes de suor queien damunt l'escriptori. M'hi vaig apropar i li vaig treure el solideu, que estava tot amarant.

—Santedat, ¿què li passa?

—Un dolor aquí —em va respondre assenyalant-se el pit.

Jo estava sol a casa i vaig pensar en un atac de cor. Però va dir-me:

—Miri, aquest és un sacerdot que té 78 anys, amb quaranta-vuit de sacerdoci. Sol·licita que se'l dispensi. 78 anys de vida! Això és massa.

—Ara pari un moment, Santedat.

—No! Haig d'anar a la capella. Jo mirava d'ajudar-lo a aixecar-se, però no podia aguantar-se dret. Volia cridar un metge, però tenia por de deixar-lo sol. Aleshores li vaig dir:

—Santedat, el porto cap a la seva habitació, l'ajudo a posar-se al llit i vaig a buscar un metge.

—No, ajudi'm a arribar a la capella.

Passant-li el braç per la cintura el vaig aixecar. Però immediatament va dir-me:

—Ja no puc més.

—Santedat, val més que em permeti acompanyar-lo a la seva habitació.

Allí el vaig portar. Hi havia un sofà i l'hi vaig posar. Després vaig córrer a avisar el metge. Estava buscant el número de telèfon a l'agenda, quan vaig sentir un crit del Papa. Vaig tornar de pressa a l'habitació i el vaig trobar dret.

—Santedat, ¿per què s'ha aixecat?

—No, hem d'anar a la capella, hem d'anar a la capella.

—Està bé, Santedat.

I vam anar a la capella. S'agenollà i va romandre allí vint minuts. Era gairebé mitjanit. Resava i patia com Crist a la muntanya de les Oliveres. Suava. Jo em sentia tan petit, que ni tan sols podia resar. No sabia si cridar el metge o no. Així el vaig deixar. Al cap de vint minuts, em va dir:

—Ara hem de resar completes.

I les resarem junts. Pels volts de la una el vaig portar al llit. Em digué:

—Ara tot ha passat, tot. Ho he posat tot en les seves mans, i tot ha passat.

Aquella nit no vaig dormir. Vaig baixar cinc vegades a veure com estava el sant Pare, i dormia plàcidament. L'endemà vaig trobar-lo descansat, com si no hagués passat res.

—Santedat, ¿es troba bé?

—Sí, he dit que ho he posat tot en mans de Déu.

Però aquest episodi que dona testimoni del sofriment del Papa per l'abandonament del sacerdoci restaria incomplet si jo no esmentés que cada vegada que prenía una decisió sobre la dispensa d'algun sacerdot, posava una creu damunt el nom dels qui deixaven els hàbits i s'aixecava. I deia: "Anem a resar

per aquestes persones que ara han estat dispensades. Preguem el Senyor perquè les ajudi." I anàvem a la capella. Per això l'expedient del dimarts, el que contenia les dispenses, jo el deixava pel final, perquè un cop el Pontífex havia examinat els casos anàvem a la capella. Vull remarcar que mai no vaig sentir dir a Pau VI paraules de condemna; les seves paraules només eren de misericòrdia i de perdó.

—Aquest és un traç poc conegut de la seva personalitat. ¿Pot recordar algun altre episodi d'aquesta mena?

—Per exemple, el seu comportament després de la suspensió a divinis de Lefebvre. El Papa decidí que havia de fer penitència, i dejunà. Un altre exemple: la nit que el telediari donà la notícia de la mort de Pier Paolo Pasolini. Jo no sabia qui era, però vaig sentir un comentari poc benèvol. El Papa, al contrari, s'aixecà immediatament i davant la pantalla que projectava el rostre de l'escriptor féu el senyal de la creu: "Requiem aeternam dona ei Domine. I ara preguem per aquesta ànima infeliç." En una ocasió em confià que el valor de la misericòrdia li havia estat transmès pel seu pare Giorgio. Era el matí que havia celebrat la missa pel senador nord-americà Hubert Humphrey, mort el dia abans. El senador no era catòlic. Aleshores em preguntà:

—¿És lícit celebrar la missa per un no catòlic?

—Sí, Santedat, ja que el sacrifici de la missa és el sacrifici de Crist, i Crist morí per tots.

—Molt bé.

M'explicà que el seu pare era un gran amic del bisbe de Màntua, el futur papa Pius X. Monsenyor Sarto passejava sempre des de la seu del bisbat fins al cementiri. Un dia volgué entrar al cementiri, on hi havia una secció reservada als hebreus. Li preguntà al seu secretari si era lícit resar per la salvació eterna dels hebreus, i aquest va respondre que no, ja que els hebreus havien crucificat a Crist. Però el bisbe, sense dir res, s'agenollà davant la tomba dels hebreus i resà per ells. Es tracta d'un gest extraordinari, tenint en compte l'època. Pau VI havia quedat impressionat per aquesta anècdota que li havia transmès el seu pare. Em repetia que no havíem de limitar la misericòrdia de Déu, i per aquesta raó no volia condemnar ningú.

—Per tant aquesta resistència a condemnar no derivava —com molts sostenen— del seu caràcter indecís, ni tampoc era un signe de feblesa. Al contrari, era la seva convicció profundament espiritual...

—Exactament. Un dia em preguntà de sobte:

—¿Quina és la paràbola de l'Evangeli més difícil de comprendre?

—No ho sé pas, Santedat.

—És la del jull. S'hi parla de l'home que sembla bona llavor al seu camp. Mentre romania, passà el seu enemic i sembrà jull entre el blat. Els servents volgueren anar a eixarcolar, però l'amo els manà que esperessin el temps de la sega. El mal estarà sempre entre nosaltres, fins a la fi dels temps. Molts es pensen que podem trobar la solució dels problemes, no sols a l'Església, sinó també al món, si arrenquem el mal per deixar créixer el bé. No, no és pas aquest el pensament del Senyor.

Aquestes paraules m'han tornat a la memòria fa pocs mesos. En vigílies de l'ordenació sacerdotal realitzada per monsenyor Lefebvre, vaig veure per televisió un sacerdot que pregava perquè el bisbe morís abans de dur a terme aquest gest tan greu. Proposava una solució que Pau VI mai no hauria acceptat. El Papa deia que el bé ha de créixer més, ha de brillar més, per tal d'il·luminar les tenebres. Les tenebres no es poden eliminar de la nostra vida. Em

deia també que aquesta era la paràbola més difícil de comprendre i d'acceptar. Aquest comportament fou evident quan pregà a les Brigades Roges per la vida d'Aldo Moro.

—S'ha parlat molt de la iniciativa del Papa per salvar la vida d'Aldo Moro. ¿Vostè en sap res?

—No, perquè el Papa parlava d'això només amb monsenyor Macchi. Però recordo que vaig ser jo qui li va donar la notícia de la mort de Moro. El Papa estava descansant. S'aixecà de pressa i anà a la capella. Estava molt afligit.

—Parli'ns dels últims moments de la seva vida.

—Fou una mort veritablement cristiana. Per mi, fou una experiència escruixidora. Li agafava la mà, perquè sabia que aquest gest era molt consolador pels moribunds. Durant la missa que monsenyor Macchi celebrà a les sis de la tarda d'aquell diumenge, a l'hora del Credo, Pau VI m'apretà la mà amb força i pronuncià les paraules *Apostolicam Ecclesiam*. Poc després de la consagració sobrevingué el col·lapse. Malgrat tot, pogué rebre la comunió. I tot seguit començarem a resar el Rosari, però ell només repetia el *Parenostre*. Expirà a les 21.40, després d'haver beneït amb la mà tots els presents i dir, amb un fil de veu: "Gràcies, gràcies." Al cap d'un minut, va sonar el despertador del Papa. El cardenal Villot s'espantà. Era el despertador que Pau VI havia comprat a Polònia durant la seva estada a la Nunciatura de Varsòvia. No se'n separava, d'aquest rellotge, i tampoc no deixava que el toquesin. Cada nit s'encarregava personalment de donar-li corda. La nit abans no ho havia fet, perquè se sentia molt cansat. Al matí següent s'havia adonat que el rellotge es retardava i per això autoritzà monsenyor Macchi a donar-li corda. Però Macchi no el coneixia bé. Eren les 11 del matí i, sense saber-ho, posà l'agulla del despertador a l'hora que moria el Pontífex. Efectivament, el despertador sonà a les 21.41.

—Una última pregunta sobre Pau VI. ¿És veritat que vostè va assistir a un fet inesperat? ¿El pot explicar?

—L'embalsamador fou qui va definir-lo així. Era el mes d'agost i la calor es feia notar. El cos del Papa, potser a causa de la febre tan elevada que havia suportat, no estava en condicions de ser exposat pel darrer comiat dels fidels. Fins i tot els embalsamadors estaven d'acord sobre aquest punt, i per això s'arribà a la decisió de tancar immediatament el fèretre. Ràdio Vaticana informà d'aquest fet. Després tingué lloc la processó des de Castelgandolfo fins a Sant Pere. Durà unes quantes hores, sota un sol intens. A la basílica, quan tots els cardenals ja s'havien retirat, monsenyor Macchi demanà als embalsamadors que obrissin el fèretre:

—¿Podem obrir el fèretre? Vegem com ha fet aquest últim viatge.

Els embalsamadors s'hi oposaven, ja que estaven convençuts que havia començat el procés de descomposició. Però Macchi insistí:

—És només un moment...

—Si vostè n'assumeix la responsabilitat, bé.

Així que aixecaren la tapa, en comptes de la pudor que s'esperaven, se sentí un perfum. El cos estava incorrupte!

"No ho puc creure! —exclamà un dels embalsamadors—. És la primera vegada que veig cosa semblant!" Pau VI tenia un semblant molt bell. I per això retirarem el cos del fèretre per tal que els fidels poguessin venerar-lo durant tres dies. "Poden estar segurs que d'ací a quinze anys el cos estarà en les mateixes condicions d'ara", afegí astorat l'embalsamador.

TOMMASO RICCI

CALENDARI

5 d'agost. Diumenge XVIII del temps ordinari. Mare de Déu de les Neus. St. Osvald, rei, i Sta. Afra, mr.
El sol surt a les 4.49 i es pon a les 19.40 -hora solar.
Festa major a la Molina, el Port de la Selva i Vilanova i la Geltrú.
6 d'agost. Dilluns. La Transfiguració del Senyor; el santíssim Salvador. Sts. Just i Pastor, germans màrtirs.
Festa major a Sant Just Desvern i Vimbodí.
7 d'agost. Dimarts. Sts. Sixte II, p. mr.; Gaetà, fdr. i Albert de Sicília.
8 d'agost. Dimecres. Sts. Domènec de Guzmán, fdr.; Ciriac i Llarg, mrs.
Festa major a Ogassa i Olvan.
9 d'agost. Dijous. Sts. Romà, mr., i Domicià, b.
10 d'agost. Divendres. St. Llorenç, diac. mr.; Deodat, jornal. Sta. Astèria, vg.
Festa major a Anglesola, Bescanó, Castelló d'Empúries, Guardiola de Berguedà, St. Llorenç de Morunys, Ullastret i molts pobles més.
Dissabte, 11 d'agost. Stes. Clara, vg. fundadora; Susanna, mr., i St. Tiburci, mr.
Festa major a Sta. Susanna.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

5 d'agost. Diumenge XVIII de durant l'any. Lectures: Primera Is 55,1-3; Salm 144; segona Rm 8,35-37; tercera Mt 14,13-21.
6 d'agost. Dilluns. La Transfiguració del Senyor. Lectures: Primera Dn 7,9-10,13-14, o bé: 2Pe 1,16-19; Salm 96; segona Mt 17,1-9.
7 d'agost. Dimarts de la setmana XVIII de durant l'any. Lectures: Primera Jr 30,1-2,12-15,18-22; Salm 101; segona Mt 14,22-36.
8 d'agost. Dimecres de la setmana XVIII de durant l'any. Lectures: Primera Jr 31,1-7; Jr 31,10-13; tercera Mt 15,21-28.
9 d'agost. Dijous de la setmana XVIII de durant l'any. Lectures: Primera Jr 31,31-34; Salm 50; segona Mt 16,13-23.
10 d'agost. Divendres de la setmana XVIII de durant l'any. Lectures: Primera 2C 9,6-10; Salm 111; segona Jo 12,24-26.
11 d'agost. Dissabte de la setmana XVIII de durant l'any. Lectures: Primera Ha 1,12-22,4; Salm 9; segona Mt 17,14-20.

Litúrgia de les Hores Setmana II

Diumenge: Propi del temps.
Dilluns: La Transfiguració del Senyor. Festa.
Dimarts: De fèria.
Dimecres: St. Domènec de Guzmán, prevere. Memòria obligatòria.
Dijous: De fèria.
Divendres: St. Llorenç, diaca i màrtir. Festa.
Dissabte: Santa Clara, verge. Memòria obligatòria.

D'ACÍ I D'ALLÀ Misses d'estil secular

Avui se celebren massa misses sense atmosfera litúrgica de reverència al misteri. D'entrada, el sacerdot fa una salutació profana, no bíblica. Sembla que aquest es proposi agrair. Els fidels es distreuen a causa dels moviments imprevistos. Surten de missa afectats per la síndrome de la inestabilitat de la litúrgia catòlica. Algú dirà que hi ha misses individualistes, amb raó. Però sobren misses, avui, d'estil secular o profà.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

En la festa de santa Clara d'Assís

Reflectida en un pou

Dissabte, 11, celebrem la festa litúrgica de santa Clara d'Assís. S'ha dit d'ella que ha estat la millor intèrpret de l'esperit de sant Francesc. La llegenda, que ve a ser fruit d'una destil·lació històrica, adobada per l'esperit dels pobles, ens descriu escenes que protagonitzen les transparències de sor Clara.

La santa havia après la lliçó de la humilitat: també Francesc no era res més que cendra, i cendra era ella, encara que blanca i casta.

Calia, doncs, pregar molt perquè l'orgull que havien deixat en el món els dos enamorats de Crist, no tornés a temptar l'esperit.

El primer vot franciscà no és pas el de la pobresa o els de castedat i obediència. El primer vot franciscà és la minoritat o simplicitat, que inclou els altres vots i totes les virtuts evangèliques.

A vegades sor Clara, aixecant el seu esguard en una nit estrellada, demanava a Déu la resplendor d'aquells estels lluminosos. Per alguna cosa ella es deia Clara. I volia ser-ho de nom i de fets. Quan al matí regava les flors, pregava perquè totes les seves monges fossin límpides com l'aigua que corria silent pels solcs del jardí conventual. Però... el cel de les estrelles brillava molt alt, i l'aigua corrent a voltes s'enlloca de terra impura: és el fang. Mirar el cel podria esdevenir una presumpció, i mirar l'aigua corrent, una distracció. Calia més aviat aprendre la lliçó de Francesc, la lliçó de les cendres, de la humilitat. Convenia aclarir els ulls i mirar al fons, sota terra, per copsar si

era veritable i genuïna la simplicitat.

Un dia, al capvespre de pleniluni suau de la regió de Siena, Francesc i el seu company fra Lleó —"l'ovella del bon Déu"—, arribaren assedegats al brocal d'un pou obert al camp. El sant queda quiet una

bona estona, recolzat al brocal i mirant el fons. Gairebé extasiat. Després, sense pouar ni una gota d'aigua, continuen fent camí cantant les meravelles del Senyor. Però com si Francesc endevinés l'estranyesa de fra Lleó, que el seguia darrera seu, s'atura i li diu:

—Fra Lleó ¿què et penses que he vist reflectit en l'aigua del pou?

—Segurament la lluna, que resplendeix tant aquesta nit.

—Doncs, no, fra Lleó. He vist el rostre lluminós de la

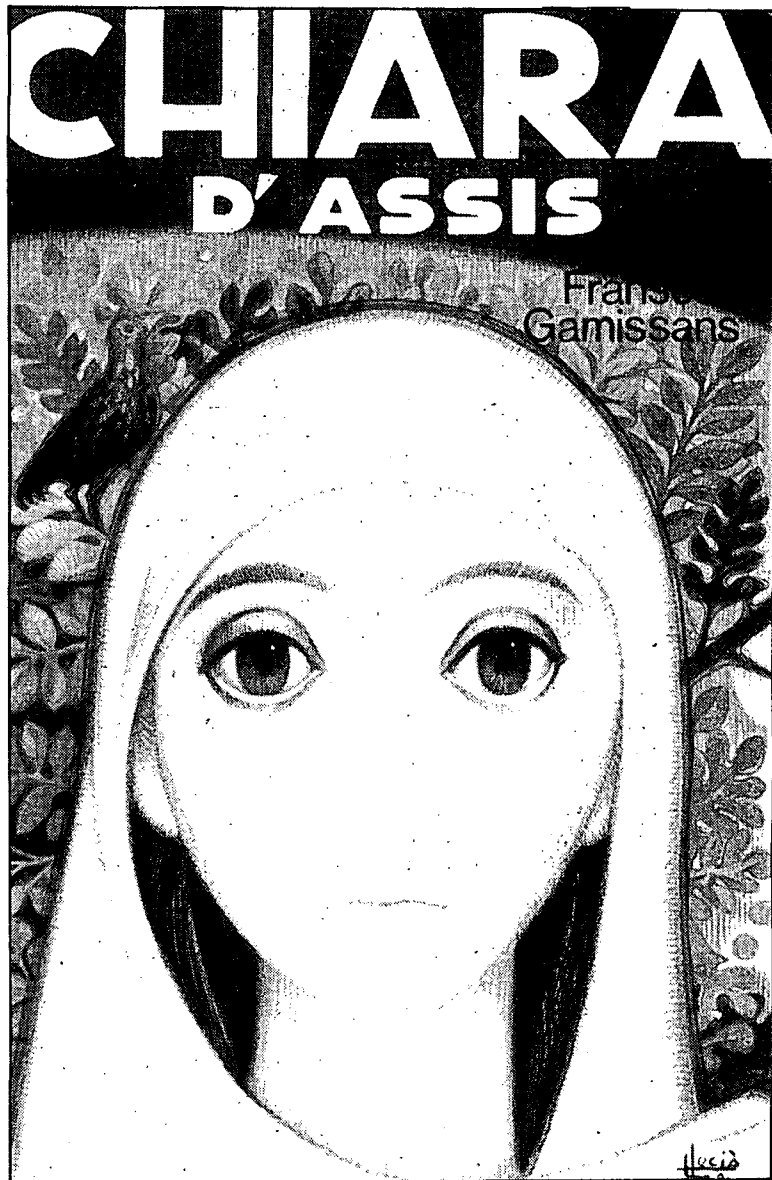
nostra germana Clara. I estic content perquè el Senyor m'ha revelat que, a semblança la fondària del pou, és profunda, i alhora lluminosa, la simplicitat de sor Clara.

En la pregària, Clara havia assolit la minoritat, la humilitat insondable. La virtut típica franciscana.

Per això més tard diria sant Francesc:

—Després de Déu, la claror de sor Clara.

FRANCESC GAMISSANS
(Del llibre "Chiara d'Assís")

OLIVERAR, PROP DE SANTA CLARA

Més benigne claror, encara l'ample cel enllà dels dolços sants, darrera les muntanyes que limiten avui el meu somni feliç de la planura al sol, de l'encalmada plata? Oh bellesa que tanco al lentíssim esguard, com empresono als ulls tota la llum mirada! Però lluny, pels camins de l'aire i de la mar, pel batec de la sang, amb un continu plany, em crida el gran dolor de la terra que estimo.

SALVADOR ESPRIU

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3er. 2a. Tels. 317 41 44 - 302 59 83. Pref. Concert entrevista

Santa Maria la Major

Dins les pràctiques habituals del mes de maig, n'hi havia una —hi és encara— que consistia en la "visita espiritual" als santuaris marians. Dia rera dia, hom feia un recorregut per les ermites i santuaris dedicats a la Mare de Déu, com en una mena de pelegrinatge per la geografia espiritual.

Avui, tota l'Església és convidada a fer una "visita espiritual" a l'església principal que Roma ha dedicat a la Mare de Déu: Santa Maria la Major. El dia 5 d'agost és l'aniversari de la seva dedicació, i encara que el diumenge sigui l'objecte principal de la nostra celebració, una memòria a Maria, la Mare de Déu, no contradiu en absolut la festa en honor de la resurrecció de Crist.

• LA NEU

Tothom sap la poètica tradició d'una nevada extraordinària a Roma, en ple mes d'agost, per assenyalar el lloc on s'havia d'edificar aquesta església. Aquesta tradició és la que ha donat a la festa el nom de "Santa Maria de les Neus". Enmig de la calor de l'agost romà, pensar en la Mare de Déu sota aquesta perspectiva no deixa de ser suggestiu. Encara avui, experts de l'espectacle cerquen de fer una evocació d'aquesta nevada davant la façana de la basílica, per mantenir el record tradicional.

Però, també dins la basílica, hi ha una evocació del fet. És un dels costums populars entranyables d'aquesta jornada. A la missa solemne del matí, durant el Glòria, i a les vespres, durant el Magnificat, es realitza des del sostre de la basílica una mena de "nevada": una pluja de pètals de flors que, il·luminats pels focus, ofereixen la impressió que està nevant. La multitud heterogènia reunida a la basílica en aquestes ocasions aplaudeix amb entusiasme, mentre el so de l'orgue i

els cants acompanyen el conjunt donant-li un aire excepcionalment festiu. Hi ha una alegria ingènua en aquesta pràctica, i és un dels moments en què hom s'adona que l'Església catòlica és, per principi, una Església joiosa, popular, molt distant de la imatge d'un laboratori esterilitzat, on tot ha de ser controlat per eliminar gèrmens nocius.

• EL PAPA, PER AL POBLE DE DÉU

Això no obstant, és només cosa de la festa del 5 d'agost. La basílica de Santa Maria la Major és molt més que aquesta pràctica. Els pelegrins que han visitat Roma saben prou bé la importància i la bellesa d'aquesta església, una de les més ben conservades en la seva configuració primitiva, malgrat els afegitons de totes les èpoques, per dins i per fora.

La seva edificació està emparentada estretament amb el Concili d'Efes del 431, quan es va proclamar solemnement la fe de l'Església en la maternitat divina de Maria. El papa Sixte III fou qui volgué la basílica actual, i qui deixà en el centre de l'arc triomfal el testimoni de la seva intenció: "Sixtus episcopus plebi Dei". (Sixte, bisbe, per al poble de Déu). L'església de Santa Maria la Major, amb el seu magnífic arc triomfal, tot decorat amb preciosos mosaics, és un do fet pel Papa pensant en el poble de Déu. Potser sorprèn, a primera vista, que no es digui que és una ofrena a la Mare de Déu. Però, en realitat, la frase és ben justa: les esglésies són per a l'Església —per al poble de Déu—, perquè s'hi pugui reunir, lloar el Senyor, venerar la Mare de Déu...

Els mosaics que omen l'arc triomfal i les parets laterals són els més antics de la basílica (segle V). Els de l'absis pertanyen a l'edat mitjana (segle XIII). Els primers són més difícils de veure, però tenen una força catequètica impressionant. Es tracta d'un cicle de nar-

racions bíbliques, a través de les quals es mostra la història de la salvació. Val a dir que també això és fet pensant en el poble de Déu: aquest, seguint amb la mirada els mosaics, va aprenent les gestes de Déu envers els homes, culminades amb la vinguda de Crist, nascut de la Verge Maria. Al bell mig de l'arc, una representació del més alt simbolisme: la seu preparada, però no pas ocupada per la persona del Crist, sinó per una creu gloriosa. Una manera força habitual de significar alhora la presidència misteriosa però real de Crist a la seva Església, i d'anunciar la glòria del seu retorn.

• DÉU VOS SALVE, REINA I MARE DE MISERICÒRDIA...!

Entrar a la basílica de Santa Maria la Major és trobar-se endut per la presència inundant de les imatges marianes. La primera i destacada, la de l'absis, on Jesús corona la seva Mare enmig de la joia angèlica i en presència dels sants. Les mirades s'hi dirigeixen espontàniament, en entrar, sobretot quan la il·luminació fa resplendir els daurats del mosaic.

Però, hi ha més imatges venerables. La primera d'aquestes, la que ocupa el lloc d'honor de la capella Borghese: una icona oriental que ha rebut el títol de "Santa Maria, salus populi romani". Una altra, més recent, una escultura de la Mare de Déu, reina de la pau, posada per Benet XV, en record de l'acabament de la primera guerra europea. I, juntament amb aquestes imatges, el record del pessebre de Jesús, el record de les misses de mitjanit de Nadal, celebrades aquí pels papes...

Fem-la, avui, aquesta visita espiritual. No és gens difícil sentir-nos units en una mateixa pregària a la que és "Reina i Mare de misericòrdia, vida, dolcesa i esperança nostra".

LECTURES DE LA MISSA

"VENIU I MENGEU"

El passat diumenge XV llegíem la segona part d'aquest text d'Isaïes (la força de la Paraula). Avui és la invitació urgent del Senyor per als assetegats i els pobres. El Senyor els ofereix menjar i beure amb plena gratuïtat. Aquest aliment és, en realitat l'aliança divina, els favors irrevocables. També aquest text ens recorda la Vetlla Pasqual. El misteri de Crist es aliança nova i eterna, realització irrevocabable de l'amor diví. I aquest misteri ens ha estat donat, per Jesucrist mateix, en forma de menjar i beure, perquè poguem sadollar-nos-en els pobres!

Lectura del llibre del profeta Isaïes (55:1-3)

Això diu el Senyor: "Oh tots els assetegats, veniu a l'aigua, veniu, els qui no teniu diners, compreu i mengeu, compreu llet i vi sense diners, sense pagar res. Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta, i malgasteu els vostres guanys en menjars que no satisfan? Escolteu bé, i tastareu cosa bona, i us delectareu assaborint el bo i millor. Estigueu atents, veniu a mi, i us saciareu de vida. Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David".

"TAN BON PUNT OBRIU LA MÀ, SENYOR, ENS SACIEU"

Aquest text és una reacció contemplativa davant la invitació del Senyor. És el que ens correspon a nosaltres, reunits per celebrar l'Eucaristia. Quan Déu "obre la mà", l'home no pot esperar més que els seus béns. L'Eucaristia ens ve precisament d'aquesta mà oberta de Déu, no pas de les nostres mans. L'Eucaristia, més que "fer-la", la "reben".

Salm 144:8-9,15-16,17-18 (R.: 15)

El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, gran en l'amor.

El Senyor és bo per a tothom, estima entranyablement tot el que ell ha creat.

R.: Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat, i al seu temps vós els doneu l'aliment.

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat, i al seu temps vós els doneu l'aliment. Tan bon punt obriu la mà, sacieu de bon grat tots els vivents. R.

Són camins de bondat, els del Senyor, les seves obres són obres d'amor. El Senyor és a prop dels qui l'invoquen, dels qui l'invoquen amb sinceritat. R.

"RES DE L'UNIVERS CREAT NO SERÀ CAPAÇ D'ALLUNYAR-NOS DE DÉU, QUE, EN JESUCRIST, HA DEMOSTRAT COM ENS ESTIMA"

El text paulí sembla una ressonància de les lectures anteriors, feta des de la fe cristiana. Jesucrist és el favor irrevocabable de Déu als homes, i per això la referència a ell dona seguretat plenq enfront de qualsevol limitació, dificultat, vacil·lació... ¿No pensaria sant Pau en la força del memorial eucarístic, que ens posa constantment davant dels ulls l'amor del Crist?

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (8:35,37-39)

Germans, ¿qui serà capaç d'allunyar-nos del Crist, que tant ens estima? ¿Els contratemps, la por, les persecucions, la fam o la nuesa, els perills, la mort sagrant? De tot això en sortim fàcilment vencedors amb l'ajut d'aquell que ens estima. Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els estols del cel o de les

profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima.

"TOTHOM MENJÀ TANT COM VOLGUÉ"

La intervenció de Jesús és prou poderosa per transformar les situacions, i no pas d'una manera vergonyant, sinó amb abundància excel·lent: "Tothom en menjà tant com volgué". Sant Mateu inicia un itinerari catequètic entorn del "vertader Israel", que dona acompliment a l'Israel mosaic. Per això dona l'aliment per mitjà dels deixebles, com Déu donà per mitjà de Moisès.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (14:13-21)

En aquell temps, quan Jesús rebé la nova de la mort de Joan Baptista, se n'anà amb una barca cap a un lloc despoblat. Així que la gent ho va saber, el van seguir a peu des dels pobles. Quan desembarcà veié una gran gentada, se'n compadi i curava els seus malalts. Els deixebles, veient que es feia tard, anaren a dir-li: "Som en un indret despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiadeu la gent. Que se'n vagin als pobles a comprar-se menjar". Jesús els respongué: "No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos". Ells li diuen: "Aquí només tenim cinc pans i dos peixos—". Jesús respongué: "Porteu-me'ls". Llavors ordenà que la gent s'assegués a l'herba, prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, els parti i donava els pans als deixebles i ells els donaven a la gent. Tothom en menjà tant com volgué i recolliren dotze coves plenes de les sobres. Els qui n'havien menjat eren tots plegats uns cinc mil homes, sense comptar-hi les dones i la mainada.

Jesús, nou Moisès

Darrere la narració de la multiplicació dels pans que llegim avui, s'hi endevina, com una música de fons, l'evocació de la gesta de l'Èxode. Si en el sermó de la muntanya, sant Mateu presentava Jesús com el nou legislador d'Israel, ara ens el presenta com l'alliberador definitiu del poble. Coneguda la mort de Joan Baptista, Jesús emprèn una retirada estratègica i se'n va amb una barca fora de la jurisdicció d'Herodes. L'evangelista anota: **cap a un lloc despoblat** (v. 13). L'expressió "eis éremón tópon = cap a un lloc desert" com a destí de la retirada de Jesús, al qual segueix la gent a peu (v. 13b), inicia amb traç auster el dibuix del nou i definitiu Moisès —Jesús— menant el poble per la ruta del desert cap a la terra promesa de la salvació. El v. 14 ens diu els sentiments de Jesús en aquest encontre amb "la gent", poble bigarrat, sense discriminacions de cap mena: **va sentir una compassió entranyable envers ells, i curava els seus malalts**. Jesús, no sols compadeix el poble —aquella "gran gentada"—, sinó que s'hi fa present cordialment tenint cura de les seves xacres i necessitats: **curava els seus malalts** (v. 14). Fa camí amb el poble pels viaranyos dels seus sofriments. El poble, tot i que no acaba d'estar obert als ensenyaments de Jesús (cf. Mt 11:16-19), es deixa arrossegar per la seva bondat, que sap vigilar amorosament, per tal de posar-hi remei, sobre totes les seves necessitats. Per això apreciarà el miracle de la multiplicació dels pans, amb què Jesús saciarà la seva fam, tal com Moisès va satisfer amb el manà la fam de la multitud en el desert de l'Èxode. Veient totes aquestes coses que Jesús obra enmig del poble, es recorda el que llegim a Deuteronomi 18:18s.: **Promouré d'entre els seus germans un profeta com tu —Moisès—, li posaré a la boca les meves paraules i els comunicarà tot allò que li manaré; demanaré compte a tothom qui no escolti les paraules que ell dirà en nom meu.**

Doneu-los menjar vosaltres

Davant les necessitats de la multitud, els deixebles volen imitar l'atenció de Jesús. I ho fan per la via que els és naturalment pròpia: la via de la racionalitat, del seny. **Els deixebles, veient que es feia tard, anaren a dir-li: Som en un indret despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiadeu la gent. Que se'n vagin als poblets a comprar-se menjar** (v. 15). Els deixebles es mostren atents a la realitat ambient, capten la necessitat de la multitud —a mitja tarda, quan el dia ja declina, és l'hora de l'àpat principal de la jornada— i la dificultat de tenir l'aliment a mà, en aquell lloc despoblat —en el desert—, i en conseqüència suggereixen a Jesús que despatxi la gent perquè cadascú pugui solucionar el seu problema. A la proposta dels deixebles —allunyar el poble de Jesús i procurar-se individualment el menjar— el Mestre respon: **No cal que hi vagin; doneu-los menjar vosaltres mateixos** (v. 16). Jesús inicia així un diàleg amb els deixebles, que l'evangelista ha reduït als seus trets essencials, de cara a preparar el moment culminant de la multiplicació dels pans, però que deuria ser molt més ric en contrastos. **Aquí només tenim cinc pans i dos peixos**, li repliquen (v. 17). En el fons, Jesús sotmet el grup dels deixebles a una prova

El manà de la caritat

de fe. ¿No havia alimentat Jahveh en ple desert, per mediació de Moisès, el poble en èxode cap a la terra promesa? ¿No havien vist el poder amb què actuava el Mestre? Si de paraula no, potser amb la mirada els anticipava ja aquell a **Déu tot és possible**, de la difícil salvació dels qui tenen i s'ho guarden per a ells, no fent-ne participar els altres (cf 19:26). Sant Mateu, amb la seva austeritat narrativa, clou el diàleg amb una ordre que no admet rèplica i que insinua ja la solució del problema: **Porteu-me'ls** (v. 18). L'incident, que havia començat amb una bona intenció dels deixebles, plena de seny natural, és acotat per Jesús amb dos imperatius: **Doneu-los menjar vosaltres mateixos**, que enfronta els deixebles amb la seva limitació —materialment parlant la gesta és impossible— i al mateix temps els convida a entrar en la lògica de la caritat: en mans de l'amor —i Déu és amor— la pobresa

JOSEP M^e. ARAGONÈS

fa miracles. Per això Jesús pren de mans dels deixebles el problema de la fam del poble i se'l fa seu: **Porteu-me aquests cinc pans i aquests peixos**. La compassió, que a la vista del poble que el cercava anhelós va despertar-se en Jesús, no era purament sentimental: era amor actiu.

Compromís d'eucaristia

El relat de la multiplicació dels pans i els peixos arriba al seu moment culminant. L'evangelista ha anat menant els lectors cap a aquest punt: El poble que segueix Jesús i que és objecte de la seva atenció compassiva ara serà el convidat del Mestre. Aquell paratge costaner es converteix en el

(Mt 14:13-21)

gran menjador a cel obert, on la multitud serà prodigiosament alimentada per l'amor de Jesús. **Llavors —diu sant Mateu— ordenà que la gent s'assegués a l'herba** (v. 19a). A partir d'aquí, l'evangelista sembla com si sobreposés tres clixés, corresponents a moments distints, però que es complementen. Hi ha el clixé del que Jesús va fer en aquella escaiença vora el llac de Genesaret: amb cinc pans i dos peixos va assaciar la fam d'aquella multitud —**uns cinc mil homes, sense comptar-hi les dones i la mainada** (v. 21)—, i que els deixebles guardaren meravellats en la seva memòria. Jesús els havia donat la gran lliçó de com la compassió per les necessitats del poble cal que ens porti a l'acció compromesa, plena però de la confiança i la força de Déu. A sobre d'aquest clixé de saber donar, en la nostra narració s'endevina el de la darrera cena. Jesús no sols dóna pa als seus, si-

nó que es dóna a ells fet pa i vi d'eucaristia. I encara s'hi sobreposa un tercer clixé: el de la comunitat que celebra el memorial de la mort i la resurrecció del Senyor i se sent compromesa per l'exigència de la comunió. La comunitat cristiana també ha de donar i donar-se per la salvació del món. Així, en el text de sant Mateu —i també en el dels altres evangelistes—, la multiplicació dels pans pren un aire ritual de celebració eucarística. **Prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, els partí i donava els pans als deixebles i ells els donaven a la gent** (v. 19). Sant Mateu subratlla aquesta característica dels deixebles rebent el pa de mans de Jesús i donant-lo ells al poble. No són simples executors, sinó autèntics col·laboradors de Jesús, en íntima comunió amb ell. Així es realitza el que el Senyor els havia dit: **Doneu-los menjar vosaltres mateixos**. Amb el do de l'eucaristia, l'Església alimenta tot el món que té fam de salvació. I entén també que tota eucaristia és compromís de justícia i caritat.

DONAR A CONÈIXER CATALUNYA CRISTIANA ESTÀ A LES TEVES MANS

Tu coneixes bé el setmanari CATALUNYA CRISTIANA. El seu rellevant contingut religiós agrupat per seccions, el seu àgil tractament d'actualitat, el seu format de premsa periòdica... Només has de fullejar-lo per adonar-te de l'inqüestionable valor que representa com a mitjà d'informació i cultura religioses. Està a les teves mans.

Però hi ha moltes persones que mai no l'han tingut a les seves mans, que ni tan sols n'han sentit parlar. Persones que per les seves creences i conviccions, sens dubte els interessaria llegir-lo, per poder-se informar i formar, per saber tot allò que passa referent a la religió.

Ara, donar a conèixer CATALUNYA CRISTIANA està a les teves mans. Per això només has de retallar la Sol·licitud de Subscripció i lliurar-la a alguna persona que estigui interessada a rebre el nostre setmanari. Encara millor si li ensenyes el periòdic sencer. D'aquesta manera et serà més fàcil convèncer-lo perquè s'hi subscrigui. Fins i tot, si coneixes les seves dades,

pots efectuar la subscripció tu mateix. Per la teva part seria un detall, un obsequi que segurament t'agraïren.

Sol·licitud de Subscripció a CATALUNYA CRISTIANA

Nom _____ Cognoms _____
 Adreça: _____ núm. _____
 Població _____ Districte Postal _____
 Província _____ Diòcesi _____
Desitjo rebre el setmanari en:
 Català Castellà
Faig pagament de:
 4.800 Ptes.: subscripció anual (52 núms.) Mitjançant:
 2.500 Ptes.: subscripció semestral (26 núms.) Xec barrat a nom de la Fundació CATALUNYA CRISTIANA
 Domiciliació Bancària segons les indicacions següents *:
 Banc o Caixa _____ Agència _____
 Senyors: _____
 Els prego que amb càrrec al meu Compte o Llibreta núm. _____ atengueu el pagament dels rebuts que presentarà la FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA en concepte de subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA. Firma del titular del Compte o Llibreta _____ de _____ de 19____ X

* T'agraïrem que optéssis per aquesta modalitat ja que suposa per a nosaltres un considerable estalvi de temps i diners que dedicariem a una major difusió de CATALUNYA CRISTIANA. Per posar CATALUNYA CRISTIANA a les mans d'un amic cada setmana, retalla, emplena i envia aquesta sol·licitud a: **Fundació CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2° 08007 BARCELONA**

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

“Us demano als cristians una acció evangelitzadora CREIXENT en aquest món tan canviant d'avui. Us demano a tots d'intensificar les accions de tipus social davant els problemes de marginació i pobresa; de tenir una sensibilitat operativa envers els més pobres”.

(De la primera homilia del nou Arquebisbe, Ricard-Maria Carles, en la presa de possessió)

“La fe que ens mou a viure la vellesa...” (Del nostre himne)

Vivim una època en què, d'alguna manera, es dona un valor absolut a tot allò que es pugui tocar, veure, medir, comptar, pesar i experimentar... Això deu ser fruit del predomini de la ciència i de la tècnica en els temps actuals. Així, tot ha de ser racionalitzat, segur, exacte, lògic, eficaç, sense que res no pugui ser deixat a la improvisació o a la imaginació, sinó que tot ha de ser degudament planificat, estudiat, ben controlat, etc.

Es vol partir d'unes teories posades a prova prèviament i no fiar gaire a l'especulació filosòfica o trascendent, perquè tot ha d'estar previst, calculat, per tal d'assegurar que qualsevol cosa que s'intenti fer o qualsevol afirmació que es doni no ens pugui fallar.

Potser per això avui es valora tant l'èxit, el triomf, l'eficàcia, i hom no pot tolerar el fracàs, les incomoditats, les situacions adverses... No obstant, no sempre es pot actuar d'una manera objectiva, perquè hi ha infinitat de coses que, materialment, no poden veure's, ni tocar, ni medir, ni pesar ni tampoc comptar... ¿Qui pot “veure” un pensament, “calcular” un sentiment o “mesurar” un desig o alguna il·lusió?...

Tot el que hem dit fins ací resultaria òbviament incomplet si

no hi afegíem de seguida que la persona humana, a més de poder ser estudiada per la ciència, és també un “jo” personal que té consciència de si mateix i, alhora, de la seva diferenciació amb els altres, i que percep moltes realitats que no són objectives, sinó que són summament subjectives, i les percep amb unes vivències que només ell tot sol pot experimentar.

Quan es parla de valors espirituals, es fa movent-se exclusivament en aquest camp, tot i tenir present, és clar!, la interdependència que hi ha en el complex de tot ésser humà. En el terreny de la fe, hom confessa la seva creença en Déu malgrat que no se'l pot veure, tocar, medir, pesar ni experimentar objectivament. Per això, Déu no serà mai res que pertoqui a la ciència, sinó tan sols a la fe.

A Déu, només se'l pot experimentar vivencialment, subjectivament, a través de la fe. Déu, el tenim molt a prop nostre; però, sense la fe, no podem “veure'l”. És cert que podem tenir una fe intel·lectualitzada, que podem estudiar moltes coses sobre Déu, que podem dominar el saber teològic i bíblic, però qui sap si mai no s'ha tingut malgrat això, una experiència vivencial de fe en Jesucrist, el nostre Salvador. És ell, efectivament, qui ens fa descobrir Déu; és ell qui ens l'ha revelat.

Els temors de la incertesa

Nosaltres, sovint potser, com ho fa la ciència, demanem l'evidència; voldríem que tot resultés tan clar com el sol que ens il·lumina... Però la fe no ens parla d'evidència, sinó de transcendència, perquè són realitats que ens passen i que no són possibles de

teixos... I la fe no ens dona aquesta mena de seguretats, que tranquil·litzen en part, però que també potser ens immobilitzen i impedeixen el nostre creixement total. Cal coratge i confiança per creure i acceptar, alhora, el risc que això pot comportar.

La fe, amb el testimoni que els apòstols ens n'han llegat, l'hem rebut de fa segles a través de l'Església, i els cristians d'avui, sentint-nos Església també, podem seguir transmetent-la als altres, tal com el Senyor ens ha manat de fer. A nosaltres, com un dia va dir a Tomàs, Crist continua dient-nos: “No sigueu incrèduls, sigueu fidels!”. Tant de bo fóssim comptats entre aquells a qui sant Pau deia: “Vosaltres, sense haver vist el Senyor, ja l'estimeu!”. La fe és donar resposta a Jesús amb el seguiment del seu estil de vida, del seu missatge i de les seves promeses.

Aquesta és la millor seguretat per viure esperançadament, i amb joia, la nostra “majoria d'edat”, la nostra vellesa.

FRANCESC LLOBERA
Sabadell

captar, ni pels coneixements intel·lectuals ni per la nostra sensibilitat, tota vegada que superen els límits de la raó i la lògica humanes.

Nosaltres voldríem seguretats; tenim por de ser enganyats o, fins i tot, d'enganyar-nos nosaltres ma-

¿Què n'heu fet, de l'ancianitat?

No podem deixar passar de llarg una realitat creixent... Cada dia que passa hi ha més gent gran...

No podem deixar la gent gran a la vora del camí...

No podem abandonar la lluita per evitar que l'estament gran sigui menystingut, oblidat o fins... eliminat!

Hem d'assegurar el nostre futur personal, el de l'Església i el de la societat... Els partits polítics, les entitats econòmiques i cíviques, ofereixen mil avantatges a la gent gran... ¿Què els oferim nosaltres com a Església?

Els que ens diem fills de la llum no podem fer menys, a l'hora de les realitats. No podem ser ineficaços ni arribar amb retard... La llum de l'amor generós i sacrificat il·lumina el nostre camí...

El Regne de Déu no mereix pas menys consideració que el benestar econòmic, sanitari o social, ja que forma part d'un benestar global que abasta tot l'ésser humà...

Vida Creixent vol ser una resposta actual, viscuda, engrescadora, amb coratge i plena d'esperança per part de la mateixa gent gran cristiana... Vida Creixent és una resposta sempre oberta a fer alguna cosa per la gent gran... Vida Creixent no actua pensant únicament en els seus membres, sinó que procura ajudar tothom a créixer i arribar a tot aquell que ho necessita...

A la pregunta: ¿Què n'heu fet, de la Gent Gran? ¿Què n'heu fet, de la vostra ancianitat?, tant de bo que poguéssim respondre com sant Pau, sense orgull, amb la força de la veritat... Sigueu imitadors nostres, dels membres de Vida Creixent... Fixeu-vos en nosaltres, que volem ser model d'una ancianitat joiosa, fecunda... cristiana (Ef 5:1).

LLUIS-ANTONI

La cultura de la mandra

Ens trobem de ple en l'època d'estiu, la més temptadora perquè el nostre cos, i el nostre esperit, es deixin envair per una sensació de cansament i deixadesa totals.

Es tracta d'una època propícia per practicar “la cultura de la mandra”, segons una feliç definició que llegíem a la premsa fa pocs dies, exposada pel bon amic Francesc Candel, un dels nostres novel·listes més coneguts, i l'escriptor que millor coneix i descriu la vida social dels barris i ambients populars de casa nostra.

Ens en fem ressò, per dos mo-

tius: L'un, perquè entenem aquesta definició com una més de les denúncies o alertes a què l'amic Candel ens té acostumats en bona hora, la qual considerem que pot tenir un abast molt més ampli i generalitzat del que podria donar entenent l'aplicació que en fem, concretada al temps de vacances, i fins potser a la que el propi escriptor li donava quan l'escrivia.

Hi ha moltes temptacions, a les quals hem d'evitar de caure; però la temptació de “cultivar la mandra” hauria de ser una de les més prioritàries a evitar durant els

dies de tot l'any, inclosos els destinats a fer vacances. No ens pertoca, i ens n'estarem, de donar fórmules o receptes per combatre aquesta temptació. És una cosa molt personal a fer. Aquest és un cas, potser l'únic, en què tal vegada resulti aconsellable l'automedicació.

L'altre motiu de fer-nos ressò de l'escriptor de Candel té un caire molt més dramàtic i punyent. Mentre que, per una banda, hi ha els qui diem que “necessitem” fer vacances; hi ha d'altres persones “necessitades” que es veuen privades de fer-ne. Ens ho recorden els “Amics de la Gent Gran” en un emotiu reclame en què algun d'aquests necessitats ens pregunta: —“I, a mi... qui em durà de vacances?”.

Tot és prou important. Però, deixar-nos caure en la temptació de no ajudar a qui necessita de nosaltres, i deixar de fer-ho “per mandra”, seria una manca de solidaritat difícilment perdonable.

J.N.C.

N.B. Per a qualsevol oferiment, o si desitgeu més informació, adreceu-vos a “Amics de la Gent Gran”, C/ Grassot, 3, 08025 Barcelona, tel. 207 67 73 o 207 67 74.

i a mi...
qui em durà
de vacances?

Els buits de la història no acaben amb el maniqueisme de bons i dolents (i II)

Josep Benet, en el pròleg, remarca la importància de l'obra de Villarroya, que situaria Badalona entre les poques poblacions catalanes que tindrien un estudi històric sobre la vida local durant els anys tràgics de la revolució i la guerra civil. Recomanà i posà de relleu: «Villarroya sap que si volem entendre el present i actuar encertadament de cara al futur, no podem silenciar ni amagar res del passat, perquè el buit que deixi un desconeixement de la història real és ocupat pels mites, els tòpics i les retòriques d'uns i altres!...».

Aquest compromís, aquest rept que jo he demanat mitjançant la premsa local i provincial, fins ara no s'ha fet ni s'ha explicat en cap llibre, i l'autor segueix parcial, amb moltes llacunes i una certa subjectivitat per les influències ambientals que comenta Joan Josep Isern, perquè la seva juvenesa no visqué els prolegòmens socials, ni el "pistolisme" de la ciutat, ni n'han parlat en els primers reculls com recomanà Benet, ni en l'últim llibre editat, "La repressió a la reraguarda de Catalunya (1936-1939)", no han corregit errors ni xifres, ni s'han explicat, ni s'han reivindicat els morts que mancaven en el primer estudi històric dels crims de la revolució encetada en aquell 19 de juliol de 1936.

Des del 1985, m'havia proposat aclarir —sense polemitzar—, per complementar les dades, detalls i referències per una objectivitat dels estudis fets i la importància que suposava per Badalona, evitant enganyos, mites i heroïsmes de qualsevol dels idealismes, perquè la responsabilitat requeia de ple a Badalona, perquè aquella història fou viscuda per tots els ciutadans, i com a tals l'hem d'explicar als qui no l'han

viscuda, com a testimoni pedagògic de les generacions que ens vegin succeir.

Sempre he tingut la intenció de fer pública la reivindicació dels tres punts que, fins ara, no ha fet ningú. Tot i tenint el resum fet amb objectivitat, ni l'Ajuntament m'ha facilitat l'assistència precisa, ni l'Abadia de Montserrat s'ha compromès a completar les mancances que hi ha en els fets de Badalona.

No em podran desmentir ni la Conselleria de Cultura de Badalona ni les Publicacions de l'Abadia de Montserrat que, molt amablement, em recomanava una altra editora per no repetir o esmenar un tema que el seu col·laborador senyor Villarroya havia recomanat a la Direcció.

Les gestions segueixen, però mentrestant, veient que els autors insisteixen en els mateixos silencis i dades entre elles els setanta-set morts d'aquella revolució i responsabilitat d'aquells incontralats. Per civisme i consciència ciutadana, em veig obligat a fer avinents aquelles desinformacions observades, encara que ensorrin mites dels dos bàndols i sigui furgar en aquella irracionalitat de Badalona, per donar millor tractament a totes les víctimes ideològiques dels fets.

Més que tot, per alertar la mateixa població reivindicant víctimes omeses, recomanant l'oportunitat als dos autors repetits de rectificar i justificar qualsevol desinformació i realitat que ens porti a conèixer més fiablement la història que s'ha donat a mitges.

Seria bo que la segona part de l'obra dels dos joves historiadors contribuís a desfer equivocs d'informació, com han fet amb els de la "Causa General" franquista, disminuïdes les víctimes a 85.490 del total a Catalunya, perquè amb

les referències, dades i circumstàncies que jo tinc de Badalona solament, em fa suposar que un recompte d'aquell inventari parcial que ells han fet seria més exacte i allionador, per Badalona i pel país, si hi vinculem la responsabilitat que ens correspon a la ciutat, com per exemple en els sacrificats de la Cartoixa de Montalegre durant el segrest i trànsit per la carretera de Badalona a Mollet, que morien en el nostre terme i no se'ls cita en la seva relació per estrangers (?), ni d'aquells altres cartoixans que formaven part de la filera dels segrestats, segons la llista que tinc reproduïda de la mateixa Cartoixa, i que foren occis en dades posteriors i pels mateixos mo-

tius de la seva religiositat, segons explica i consta al Martiriologi de mossèn Sanabre, de la diòcesi de Barcelona.

Si la tasca que han fet no és rigorosa, tant el resultat total del país variarà com la imputació de responsabilitats de la nostra àrea creixerà. Tot això ja és història, però convé que els qui estudien ciències socials, tant a Badalona com en el país, sàpiguen en veritat les realitats de cada poble i de cada història. Convé enderrocar mites o ídols de totes les revolucions, i desfarem llegendes i enganyos, i cada poble sabrà les realitats sense alteracions potser mal intencionades.

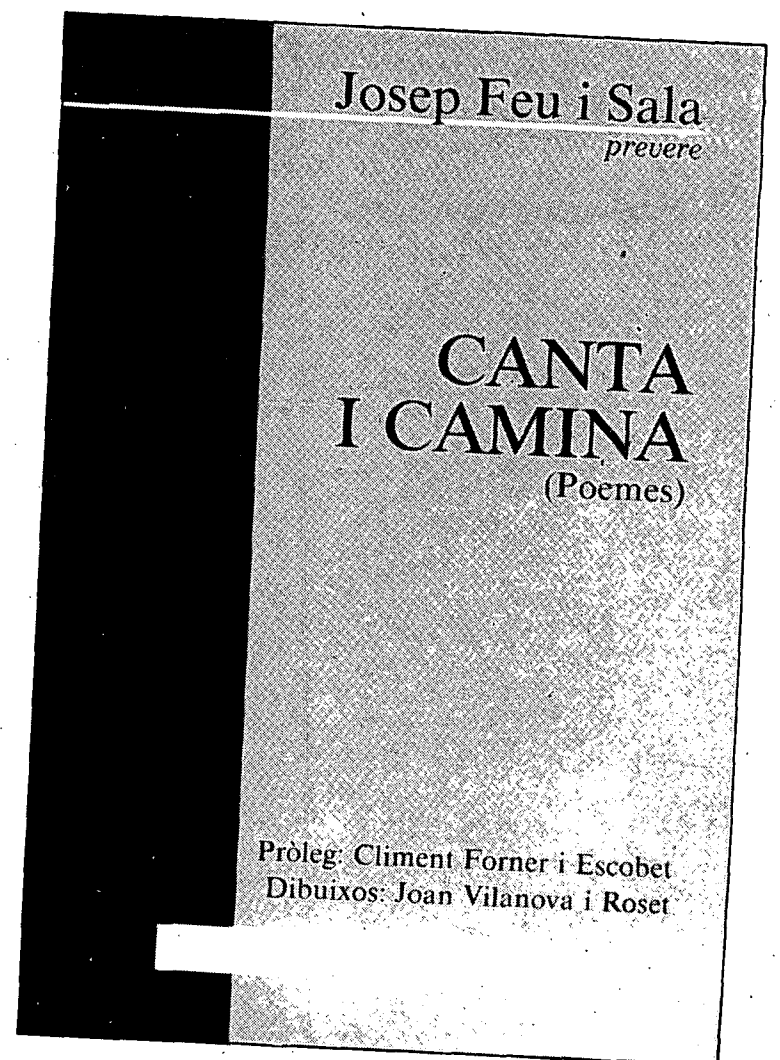
Com deia Josep Benet, convé

la recerca d'informacions reconegudes, i no cessarem fins que la seva constància sigui ferma i coneguda per la ciutat, que ha de saber tant els que foren sacrificats en la revolució com els que no foren tan herois o mites d'un passat injust i tèrbol, o mal explicat.

Badalona no vol oblidar la història que és de tots, ni dramatitzar, però sí que vol exigir objectivitat i no el maniqueisme de bons i dolents, perquè la realitat fou de tots i els historiadors l'han de contar vàlidament per tota la ciutadania!

FRANCESC CASAMAJÓ i PATRÍS

Amb joia divina 1

Si sempre hem d'agrair que les persones grans ens ofereixin gentilmente una selecció del que han escrit durant la seva vida, és més estimulant quan el recull és de poesia. I si això ho ha fet un sacerdot, com és el cas de mossèn Josep Feu i Sala, és probable que les rimes cantin alguna vegada el Déu "que em mira pels ulls tendres de cada criatura, que és Pa a l'Eucaristia, Paraula a l'Es-cryptura", com expressa el propi autor.

Mossèn Josep Feu, prevere de la diòcesi de Vic, ha viscut una pila d'anys a Manresa. Ja el 1984 donava a llum un ramell de poemes titulats "Del meu pelegrinatge." Enguany, ens obsequia amb un segon volum: "Canta i camina."

L'eximi poeta Climent Forner diu en el pròleg: "Mossèn Feu ens invita a passar la vida cantant i caminant, la millor terapèutica humana i cristiana possible. Tota una lliçó, tot un apostolat. Els seus versos dedicats a la natura són els més frescos i espontanis, revestits d'un franciscanisme encantador."

L'espai d'aquí no ens permet espigar ni una estrofa d'algun poema, que, per altra banda, minimitzaria el conjunt harmoniós de tot el llibre que presentem. En aquest cas val més dir: "Llegiu i ho veureu." La lectura pausada i refle-

xiva de "Canta i camina" produeix un refrigeri de pau interior; motiva l'estima i l'admiració per totes les coses benignes, i fa revifar en l'ànim del lector un afecte enyoradís per tot allò que és bo, veritable i bell.

Gràcies, moltes gràcies, mossèn Josep.

FRANCESC GAMISSANS

1. CANTA I CAMINA (poemes). Josep Feu i Sala. Manresa. 1990.

RACÓ DE LA POESIA

PER LES MUNTANYES

Per sobre la muntanya
vibra l'himne eternal de l'alegria.
El cel floreix; sortim de la cabanya
i adorem el nou dia.
Adorem-lo amb la veu amorosida,
i els braços eixamplats,
quedem enlluernats
de cara al Sant Sol, que ell és la vida;
sadollem el pulmó
d'aquest aire de bosc ple d'harmonia.
Cantem la gran cançó
de l'alegria.
Cantem-la tot pujant
i els avets bellament l'escamparan.

JOAN M. GUASCH i MIRÓ (1878-1961)

LLIBRES

La Marquesa i el Poeta

Seguint un "itinerari laberíntic" —segons pròpia expressió—, Esteve Albert i Corp augmenta el cabal de la seva producció biogràfica amb el retrat d'una dama important: Isabel Güell i López de Sentmenat, marquesa de Castellodorsius.

La paciència i la perseverància d'Esteve Albert a la recerca de materials sobre els seus biografiats, l'ha menat a "una revisió profunda del que fou el canemàs sobre el qual es brodà el que ha estat la política de moderació després dels grans trasbalsos del segle passat... i del segle que acabem..."

Isabel Güell i López de Sentmenat és la figura central del retaule d'uns llinatges que pesaren molt en la política, en l'economia i en la propulsió dels grans monuments modernistes per a gaudi i esplai del genial Gaudí, així com en el mecenatge de les arts i les lletres catalanes. Especialment en política, com quan el pare de la biografiada, Eusebi Güell i Bacigalupi, junt amb altres personalitats, convencien el rei Alfons XII de presentar a les Corts, un Memorial en defensa dels interessos morals i materials de Catalunya que fracassà sorollosament i que constituïa un audaciós intent "d'assolir una ombra de dret d'autodeterminació".

A banda, al mig i arreu del retaule, plana l'ombra del capellà i almoïner de la casa d'Isabel, el qual ella estimà, admirà i venerà des de petita. Ja se suposa que ens referim a mossèn Jacint Verdaguer.

Les recerques i investigacions d'Esteve Albert, que fa anys que prepara un nou llibre sobre el geni de Folgueroles, l'han dut a escorcollar les relacions a voltes bonacenes, a voltes borrascoses, entre els Güell-López i el seu capellà. Relacions personals, religioses i patriòtiques, car Verdaguer influí molt en la família per a fer-los jugar un paper important en la nostra Renaixença.

En aquest aspecte, i abeurant-se en fonts documentals i testimonis orals aplegats pacientment durant anys, Albert i Corp aporta noves clarors al panorama encara força obscur del "cas Verdaguer". D'ací el relleu que té, per exemple, la reproducció d'una conversa tinguda fa anys entre l'autor i Empar Duran, filla de Donya Deseada. I que, entre unes coses i altres, li fan afirmar al biògraf que el drama del poeta no fou "problema de faldilles, sinó de sotanes".

L'admiració i l'afecte que sentia la marquesa de Castellodorsius per Verdaguer la dugué, en perfecta simbiosi, a la col·laboració artística de musicar-li algunes poesies car ella, com la seva cosina, sor Eulàlia (Mercè en el món) Anzizu, foren notables intèrprets i compositores musicals, l'una des del palau Moja, de la Rambla, i l'altra, del monestir de Pedralbes estant.

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

"Isabel Güell i López de Sentmenat, Marquesa de Castellodorsius". Esteve Albert i Corp. Edicions Pyrene. Andorra la Vella. 1990.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Dormir, jeure i seure

ALBERT PERA

Aquests tres verbs, que impliquen repòs, tenen sentits diferents si són usats amb el prefix a- o amb els afegits pronominals -se i -s'hi.

Anem pel primer. Dormir, en primer lloc, és haver caigut en un estat de repòs inconscient. Per tant, és un verb intransitiu. Adormir, en canvi, és transitiu i vol dir fer dormir: Adormir una criatura gronxant-la. És una manera ben dolça de fer venir la son. No ho és tant la manipulació a què ens sotmeten els cirurgians quan han d'intervenir sobre el cos humà: L'han adormit per operar-lo. Anestèsia, també se'n diu, i sort en tenim. Cada vegada amb més perfecció i menys risc ens poden tallar, apedegar i cosir en extirpar-nos un tros que ens produïa trastorns. Una cosa tan brutal com és arrencar un queixal, avui dia es porta a cap amb una senzillesa impressionant. Adormir-se és començar a dormir, i també diem que se'n ha adormit la cama, per exemple, quan l'hem tinguda molta estona en la mateixa posició i ens hi entra aquell formigueig que se'n va quan es restableix la circulació de la sang. I

encara, adormir-s'hi és executar una feina amb més lentitud de la que seria convenient.

Com dormir, jeure és intransitiu i significa estar estès en posició horitzontal, tan llarg —o tan curt— com s'és. Amb el prefix a-se'n torna transitiu quan diem: Han ajagut el ferit en un baiard. I reflexiu: Aquesta nena per dormir s'ajeu de bocaterrosa. Finalment ajeure-s'hi descriu la manca d'esforç i d'interès en la gestió d'una empresa, negoci o càrrec.

Més complicat és el comentari a seure, perquè d'entrada ja ens trobem amb la duplicitat de seure i assentar, tots dos de contingut diferent: seure és descansar sobre la part infero-posterior del tronc —per dir-ho que soni bé—, acció durativa i transitiva, i asseure, verb transitiu, és col·locar algú sobre un suport descansant en la part inferior del tronc: Van asseure el malalt davant del televisor. El reflexiu asseure's és començar a seure. Assentar i assentar-se ja són diferents. Vo-

len dir, respectivament, posar una cosa en posició estable, i arribar, una cosa que es movia a una posició estable. Això en el seu sentit físic i concret, perquè, en sentit figurat també es pot referir al caràcter de les persones o al menjar que hom ha ingerit. El que no es pot fer és atribuir-li, a la manera castellana, el significat de seure o asseure's, vici molt estès.

També cal estar atents al castellanisme que constitueix fer servir el reflexiu "dormir-se" o el transitiu "dormir el nen", sens el prefix a- propi d'aquests mots quan són catalans.

Perles ortogràfiques

En la celebració de la Vetlla Pasqual d'enguany, a la meua Parròquia han repartit un text per a la renovació de les promeses del Baptisme on descobriem aquestes dues perles: En un món atontat per l'erotisme perquè tants cerquen de disfrutar i no res més... Atontat i disfrutar, són dos barbarismes que cal substituir per atabalat, esborneiat i per fruir, passar-ho bé, divertir-se.

LA SARDANA I LA DANSA

El mestre Pau Sicart ha mort. - El dia 13 de juliol ha mort a l'Arboç del Penedès, localitat on havia nascut el 20 d'abril del 1901, el mestre Pau Sicart i Güell. Havia desenvolupat molta activitat musical, docent i de direcció, principalment a la comarca. L'any 1950 va promoure l'ampliació a cobla-orquestra de l'orquestra Melodia, on durant molts anys va ocupar la direcció tècnica i artística. Recentment, el dia 1 de juliol, la població de Sant Jaume dels Domenys li va retre un homenatge que haurà resultat l'últim dels que diverses vegades se li havien ofert. Com a compositor va obtenir molta popularitat amb títols com "Montserrateta" i "La Giralda de l'Arboç". El dia del seu darrer homenatge, i com a prova de la seva capacitat, encara va estrenar una sardana: "A Sant Jaume dels Domenys", dedicada a aquesta població. Reposi en pau el mestre Sicart.

"Salt i les seves sardanes" - Amb aquest títol s'ha promogut a la vila de Salt l'edició d'un disc amb sardanes dedicades o relacionades amb aquell terme. Es va presentar el dia 25 de juliol, en un concert que va fer la cobla La Principal de la Bisbal, intèrpret de la gravació. El disc presenta les dues últimes sardanes dels compositors Ricard Viladesau i Joaquim Soms, dedicades a Salt, amb els noms de "Salt sardanista" i "Decenni de Salt sardanista", respectivament, tenint en compte també que el disc s'ha editat per commemorar el desè aniversari de l'entitat promotora.

Lleida. - Hi ha convocat un concurs fotogràfic sobre els temes: "Sardanes, folklore i costums dels Països Catalans de tots els temps", i "Aplec '90, en qualsevol de les seves facetes". S'hi donaran dos premis: de 8.000 i de 1.500 ptes., respectivament, per cada col·lecció, i diversos trofeus, com també la Placa d'Honor. Cal enviar les obres, abans del 30 de setembre, a Grup Sardanista del C.E. Huracans, carrer La Palma, 2, 3r 1a, 25002 Lleida.

JOSEP VENTURA

CUINA

Bavarois al Xerès dolç o Sabayon

3 ous
3 cullerades de sucre

4 fulls primers de cola de peix
200 grs. de nata ensucrada

Per a la salsa: 4 cullerades de sucre i 50 cc de xerès. Bateu els tres rovells d'ou amb 3 cullerades grosses de sucre fins que quedi escumós, i llavors afegiu-hi 150 cc de xerès dolç i continueu batent-ho al bany maria amb foc suau, fins que s'espesseixi. Retireu el cassó del foc. Deixeu-ho refredar.

Desfeu els fulls de cola de peix remullats amb aigua freda, amb 3 o 4 cullerades d'aigua bullent, uniu-la a la crema que heu preparat. Bateu a punt de neu forta les tres clares, i incorporeu-les amb molta suavitat.

Ompliu un motlle Jelly passat, per aigua freda i escorregut, tapeu-lo i poseu-lo a la nevera, unes hores o, millor, deixeu-lo d'un dia per l'altre.

Salsa: Feu un caramel amb 4 cullerades de sucre; quan agafi un color daurat clar, afegiu-li el xerès dolç, deixeu-lo coure una mica perquè el caramel es desfaci i es lligui, fins a napar la cullera.

En servir-lo, aboqueu-lo a la plàtera, adorneu-lo amb la nata ensucrada, posada amb la mànega i un broquet arrissat, i napeu lleugerament amb la salsa. La resta serviu-la en un recipient a part.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

20 ANYS

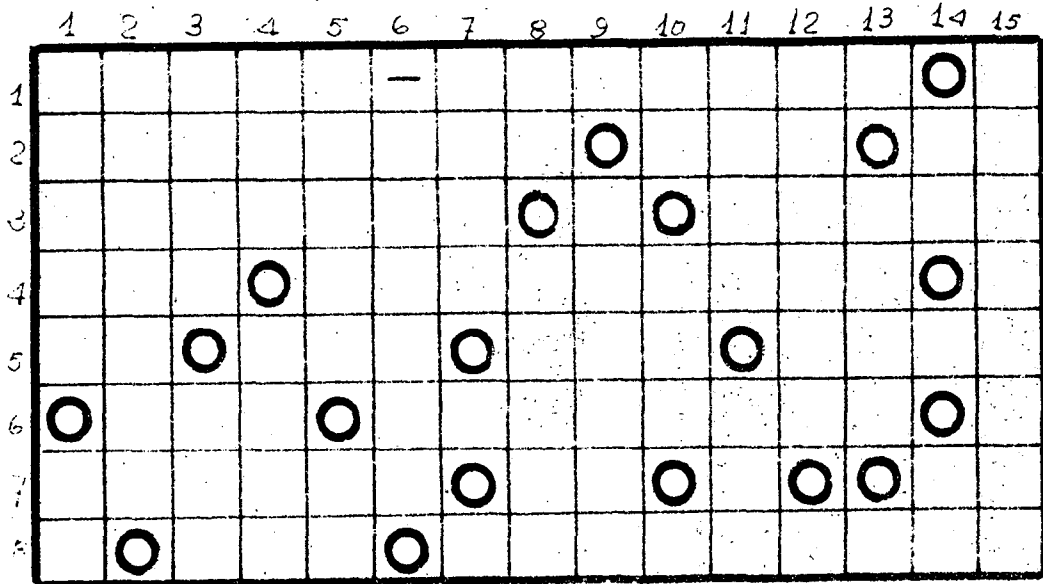
al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Demana informació	Fes-te soci	Col·labora
		
JUSTÍCIA I PAU Rivadeneyra, 6, 10è.-08002-Barcelona Tel. (93) 317 61 77		

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

HORITZONTALS

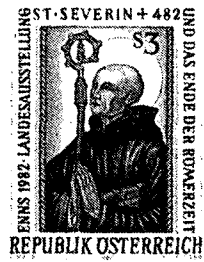
- 1- 1925 (Barcelona) Arquitecte i investigador. La seva obra és vasta i personal, ha estat un dels promotors del grup R. Consonant.-
- 2- Un nombre immens. Indoeuropeu. Vocals.-
- 3- Envalentir. Consonant. Individu d'un poble germànic que davallà cap al Mediterrani a la darrera del segle II aC.-
- 4- Gitada. Donar sustent. Cinc-cents.-
- 5- Antic Testament. Angl. un. Nom de lletra. Quantitat de remei a prendre cada vegada.-
- 6- Embarcació per recrear-se. Herba esquel·lera. Cent.-
- 7- Aprecia. Dígraf. Vocal. Nom de consonant.-
- 8- Consonant. Plantigrad. Art i ciència de l'Educació.-

VERTICALS

- 1- L'última lletra grega. Acabament d'infinitiu.
- 2- Inflamació del nas.-
- 3- Plè d'ira. Referent a les orelles.-
- 4- Sentir. Relatiu a l'orella.-
- 5- A l'inr. Nativitat del Senyor. La meva.-
- 6- Situació problemàtica en què hom ha d'optar entre dues coses.-
- 7- Repetit, avitaminosi B. Preposició. Consonant.-
- 8- Peça de l'esquelet. Mesura de longitud.-
- 9- Lletre muda. Pell de guineu adobada per a servir d'abric.-
- 10- Assentiment. A l'inr. edicte. La primera vocal.-
- 11- Agradable. A l'inr. un tanto en el futbol.-
- 12- Estimada. Vocal.-
- 13- Inicial de punt cardinal. Branqueta tendra. Consonant.-
- 14- Ciutat caldea. Consonant. Nom d'arbre.-
- 15- Tractat filosòfic sobre la divinitat.-

FILATELIA

per ENRIC GRAUPERA

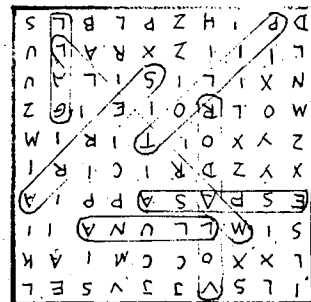
SANT SEVERI

Àustria dedicà un segell a sant Severi. Personatge romà que, vers el 450, es fa monjo en ple país bàrbar, prop del Danubi, més enllà de Viena. Fundà un convent i captivà la població per la seva austeritat i pel seu profetisme. Evangelitzà Àustria. Morí el 482. Les seves presumptes despulles es veneren a Nàpols.

SOPA DE LLETRES

per SNOOP

CERCAR 7 PEIXOS DE MAR DE NOM CURIÓS

SOLUCIÓ

DIAG. Píjol, martell, serra.
VERT. Volador, gall.
HORIT. Lluna, espasa.

ESCACS

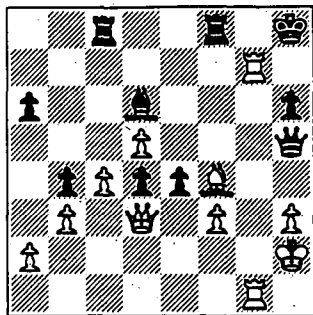
per JAUME MORA

DIAGRAMA 336
Blanques juguen i guanyen

Sovint faríeu la bona, encara que només fos per escapar-vos d'amenaces majors.

Solució al diagrama 335

1 Axc5 Dxf3, 2 Tel+ i mat seguit.

HORIZONTALS 1- Oriol Bohigas. T. 2- Mirtades. Art. UE. 3- Enardir. R. Ambro. 4- Git. All. mentar. D. 5- AT. One. Ena. Dost. 6- Iot. Matablat. C. 7- Esti. ma. PR. O. Pe. 8- R. Oca. Pe. dagoga. -
 VERTICALS 1- Omega. Et. 2- Rinitis. 3- Trac. Oto. 4- Or. Qtic. 5- Iadan. Ma. 6- Dilema. 7- Berl. A. P. 8- os. Metre. 9- H. Renard. 10- Ia. naB. A. 11- Grat. ioc. 12- Almada. O. 13- S. Prot. G. 14- Ur. S. Pl. 15- Teodicea.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món."

Fra Juan José Aristi. BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

JOAN ESCOLA VALLERIFRE, 5 47020 LINARO (FO) ITALIA	8.700.- Ptes.
FRANCESC TRILLA 78975 COSTA MARQUES RONDONIA BRASIL	10.650.- Ptes.
RADIO CARITAS CASILLA 587 ASUNCIÓN PARAGUAY	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms Tel.
 Direcció
 Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc/Caixa
 Sucursal n.º
 N.º compte corrent

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

JEROGLÍFIC

per SNOOP

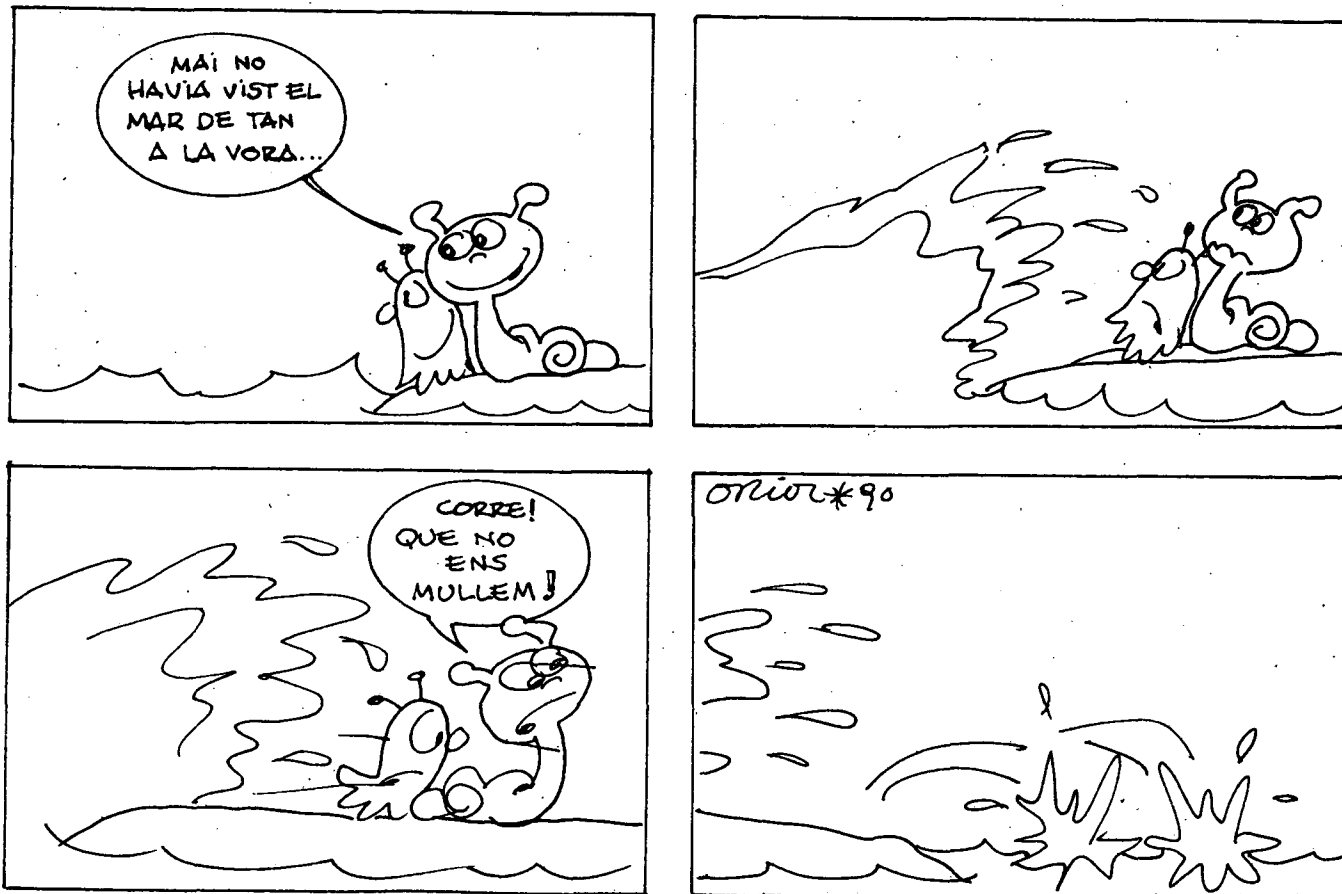
LA VOL, EN LLUÍS, A LA SOGRA?

NOTA
DT

Solució al 566
ES LLEGEIX MES
ES LLEGEIX (GENER) MES

SIGFRID

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 14, versets del 13 al 21 (Mt 14,13-21).

Reflexionem: 1. En el context immediatament anterior, els deixebles de Joan Baptista assabenten Jesús de la mort del seu mestre. És corprenedor veure com Jesús, tot seguit, es retira en un lloc a part, desert, ell tot sol. Ha mort l'amic. Aquell que li anava al davant preparant-li el camí. Ha mort per defensar la veritat i per fidelitat a la seva missió. Jesús l'estimava, i prega al Pare per ell.

2. La gent, però, endevinà el seu amagatall, i ben aviat s'aplegà una multitud engrescada amb allò que Jesús deia i feia. El lloc era desert. Jesús, com un nou Moisés, alimentarà amb un nou manà el nou Poble de Déu: tota la multitud s'alimentarà amb pa i peix multiplicats a desdir. Era un signe que anunciava ja l'Eucaristia.

3. Tota persona té una fam i una set més grans i més fondes que la gana de pa i la set d'aigua. Tota persona desitja donar sentit al seu viure, ser estimada, encertar el camí de la felicitat, tenir força per afrontar les dificultats. Jesús, si li ho demanem, ens donarà l'aliment de la Veritat i de la Vida, l'aliment de la seva Paraula, de la seva Eucaristia, del seu amor.

El mossèn

El cavaller de la rosa

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, vivia una vella àvia que cada nit, vora la llar de foc i envoltada de quitxalla, explicava les llegendes i rondalles més boniques que mai ningú hagi sentit. Aquesta n'era una.

Hi havia una vegada un califa, una esclava del califa i un cavaller cristià, enamorat de l'esclava del califa.

Hi havia una vegada que aquell era savi, i ella una rosa, i ell valerós.

Hi havia una vegada que aquell era vell, i ella formosa, i ell jove.

I la rosa no pot defugir la rosada. I el cavaller no pot abandonar la seva enamorada.

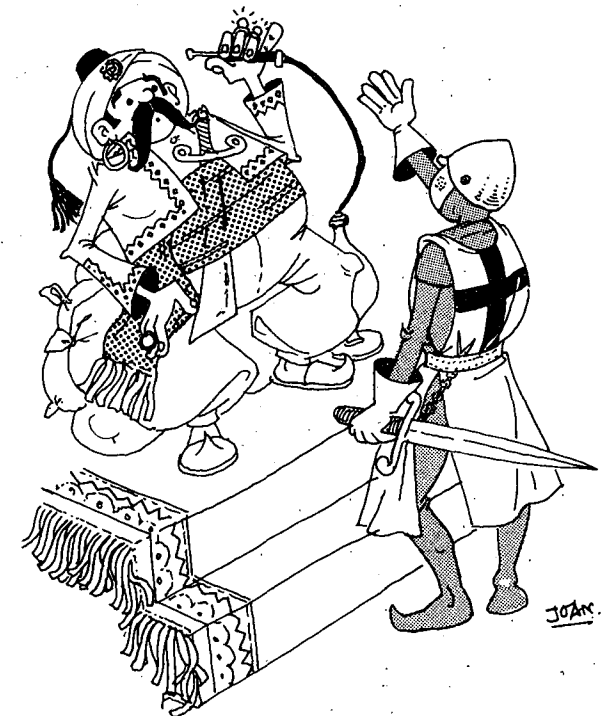
—Casa't amb mi —va proposar el jove cavaller cristià a la formosa esclava del califa—. Allà d'on jo vinc no hi ha amos ni esclaus; Déu ens va fer a tots iguals. Vine amb mi i seràs lliure.

—Però, així, el teu Déu, tan poderós com dius que és, ¿com pot ser que no tingui esclaus? —deia la bonica esclava, que no entenia res de res.

—És clar que no. Déu és el nostre pare, i cap pare no desitja altra cosa que la llibertat pels seus fills, la llibertat que jo vull oferir-te, perquè t'estimo. Casa't amb mi i em faràs l'home més feliç del món.

—A mi, ja m'agradaria, ja saps que jo també t'estimo; però el meu amo haurà de dir-hi l'última paraula.— I així va ser com el jove cavaller cristià anà a demanar al vell califa la mà de la formosa esclava.

—No seria un bon califa si no hagués après de la saviesa dels altres. Tu m'has ensenyat que l'amor és més

fort que qualsevol barrera de religió o esclavitud. Pren-la, dóna-li la llibertat i casa-t'hi. Que l'amor només pot viure si és lliure.

ANNA

DIUMENGE - 5

- 11.45 Sardanes.
- 12.00 Jazz.
- 12.30 Esports.
- 14.30 Telenotícies.
- 14.44 El temps.
- 15.05 Dibuxos animats.
- 15.30 Jim West.
- 16.30 Pel·lícula tarda: "Jugant a resistir".
- 18.00 Les aventures de Guillem Tell.
- 19.10 L'illa de les papallones.
- 19.35 Paradise.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.05 30 minuts.
- 21.35 Dallas (D).
- 22.25 Cita amb l'esport.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

- 13.30 T.N. Comarques.
- 14.30 Telenotícies. / El temps.
- 20.00 Avanç Telenotícies.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.

DILLUNS - 6

- 11.15 Tres, catorze, setze.
- 12.20 Cita amb l'esport.
- 13.00 30 minuts.
- 14.00 Desitja'm sort.
- 15.10 Veïns.
- 15.40 Tot un senyor.
- 16.30 Pel·lícula: "Tres guerrers".
- 18.15 Dibuxos animats.
- 18.30 International Headlines.
- 19.00 La dona biònica.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.40 De professió Api.
- 22.15 Pantalla: "Clau omega".
- 24.00 Telenotícies.
- 00.20 Tot l'esport.
- 00.45 Dimensió desconeguda.

DIMARTS - 7

- 11.15 Acció ara.
- 11.45 Big World.
- 12.45 Thalassa.
- 14.00 El lleó de Singapur.
- 15.10 Veïns.
- 15.35 Tot un senyor.
- 16.05 Dibuxos animats.
- 16.30 Pel·lícula: "Ei, nena".
- 18.15 Dibuxos animats.
- 18.30 International Headlines.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.40 Amb l'aigua al coll.
- 22.45 L'agència.
- 23.40 Telenotícies.
- 24.00 Tot l'esport.
- 00.25 Dimensió desconeguda.

DIMECRES - 8

- 11.15 Basquetmania.
- 12.15 Veles al vent.
- 12.45 Així és la vida.
- 14.00 El lleó de Singapur.
- 15.10 Veïns.
- 15.35 Tot un senyor.
- 16.05 Dibuxos animats.
- 16.30 Pel·lícula: "La colla del Trocadero".
- 18.00 Dibuxos animats.
- 18.30 International Headlines.
- 19.00 La dona biònica.
- 20.00 Dibuxos animats.
- 21.05 Sorteig Loto 6/49.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.50 Cinema 3: "La jungla de asfalt".
- 23.45 Informatiu cinema.
- 00.15 Telenotícies.
- 00.35 Tot l'esport.
- 01.00 Dimensió desconeguda.

DIJOUS - 9

- 11.15 Futbol 90.
- 12.15 Circ.
- 12.30 60 minuts.
- 14.00 El lleó de Singapur.
- 15.10 Veïns.
- 15.35 Tot un senyor.
- 16.05 Dibuxos animats.
- 16.30 Pel·lícula: "Massa ric per a un home sol".
- 18.20 Dibuxos animats.
- 18.30 International Headlines.
- 19.00 La dona biònica.
- 20.00 Dibuxos animats.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.45 Betes i films.
- 22.15 La màgica màgia.
- 23.20 Les coses dels famosos.
- 23.50 Telenotícies.
- 00.10 Tot l'esport.
- 01.05 Dimensió desconeguda.

DIVENDRES - 10

- 11.15 Les coses dels famosos.
- 12.00 La màgica màgia.
- 12.45 Informatiu cinema.
- 14.00 El lleó de Singapur.
- 15.10 Veïns (D).
- 16.30 Pel·lícula: "Tango bar".
- 17.30 Curt-metratge.

- 18.00 Dibuxos animats.
- 18.30 International Headlines.
- 19.00 La dona biònica.
- 20.00 Dibuxos animats.
- 21.10 Gent del barri.
- 21.40 Sóc com sóc.
- 22.10 Qui?
- 23.25 Telenotícies.

DISSABTE - 11

- 11.45 Sardanes.
- 12.00 Dibuxos animats.
- 12.30 Sputnik.
- 13.30 El món de Cousteau.
- 15.05 Dibuxos animats.
- 15.30 Tarda de Western: "Duel a les terres altes".
- 17.20 Les brigades del Tigre.
- 18.20 Buck Rogers.
- 19.10 Cagney i Lacey.
- 19.55 Festival Tex Avery.
- 21.05 Lotto 6/49.
- 21.10 De més verdes en maduren.
- 21.40 Mike Hammer.
- 22.45 Pel·lícula: "Matar un policia".
- 00.20 Dimensió desconeguda.

CANAL - 33

DIUMENGE - 5

- 15.00 Goodwill Games.
- 20.00 Curt-metratge.
- 20.30 Thalassa.
- 21.00 Telenotícies. - El temps.
- 21.30 Versió original: "Viaggio in Italia".
- 22.50 Informe mundial CNN.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

- 21.00 Telenotícies.
- 21.30 El temps.
- 21.35 Tot l'esport.

DILLUNS - 6

- 19.30 Mediterrània.
- 20.00 Basquetmania.
- 22.00 Big World.
- 22.55 Max Headroom.

DIMARTS - 7

- 19.30 Mediterrània.
- 20.00 Star Trek.
- 22.00 Teatre: "Festival pallosos".
- 23.30 Crònica negra.

DIMECRES - 8

- 19.30 Mediterrània.
- 20.00 Cosmos.
- 22.00 L'escuroc negre.
- 22.30 60 minuts.
- 23.35 Pulaski.

DIJOUS - 9

- 19.30 Mediterrània.
- 20.00 Sputnik.
- 22.00 La CIA.
- 23.00 Canal 33 presenta.

DIVENDRES - 10

- 19.30 Mediterrània.
- 20.00 Futbol 90.
- 22.00 El detectiu cantant.
- 23.10 Tres, catorze, setze.
- 24.00 Informe mundial CNN.

DISSABTE - 11

- 16.00 Sports Flash 33.
- 19.45 Vibria.
- 20.00 Comos.
- 21.30 Els intocables.
- 22.20 Jazz.

DIUMENGE - 5

- 1.45 Un dia es un dia.
- 03.15 Cor.
- 04.15 Parlem de sexe.
- 05.05 L'altra mirada.
- 06.05 Jazz entre amics.
- 07.05 Tendido cero.
- 07.35 Amb les mans a la massa.
- 08.05 Rockopop.
- 09.30 Concert.
- 10.25 Avanç Telediari.
- 10.30 EL DIA DEL SENYOR SANTA MISSA
- 11.30 POBLE DE DÉU.
- 12.00 Camp i mar.
- 12.30 Informe Setmanal. (Rep.)
- 13.30 El saler.
- 14.30 Els cavallers del zodíac.
- 15.00 Telediari cap de setmana.
- 16.05 La Comèdia: "Màxima ansietat".
- 17.40 Dibuxos animats.
- 18.10 Alf.
- 18.10 Waku-Waku.
- 18.50 S'ha escrit un crim.
- 20.00 El temps és or.
- 21.00 Telediari cap de setmana.
- 21.35 El temps.
- 21.35 L'home i la terra.
- 22.10 Diuenge cinema: "Jarapellejos".
- 23.55 El mar nostre de cada dia.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES.

- 08.00 Bon dia.
- 11.00 Avanç Telediari.
- 12.25 Avanç Telediari.
- 13.30 Magazins territorials.
- 14.30 Informatius territorials.
- 15.00 Telediari-1 El temps.
- 17.55 Avanç Telediari.
- 20.00 Informes territorials.
- 21.30 Telediari 2. El temps.
- 00.30 Diari nit.

DILLUNS - 6

- 10.00 Una llar per als animals.
- 10.40 Aventura-92.
- 11.45 Apaga i anem-nos-en.
- 11.55 Santa Barbara.
- 12.40 Dibuxos animats.
- 13.00 Silenci trencat.
- 14.00 Amigues.
- 15.35 Cristall.
- 16.25 Calaix de sastrer.
- 17.25 El follet del globus.
- 17.30 Els mons de Yupi.
- 18.00 A l'estiu.
- 19.00 3 x 4.
- 21.38 Però... això què és?
- 22.50 Parlem de sexe.
- 23.40 Històries d'amor.
- 01.15 L'últim emperador.

DIMARTS - 7

- 10.00 Una llar per als animals.
- 10.45 Aventura-92.
- 11.45 Apaga i anem-nos-en.
- 11.55 Santa Barbara.
- 12.40 Dibuxos animats.
- 13.00 Silenci trencat.
- 14.00 Un món diferent.
- 15.35 Cristall.
- 16.25 Calaix desastre.
- 17.25 El follet del globus.
- 17.30 Els mons de Yupi.
- 18.00 A l'estiu.
- 19.00 3 x 4.
- 20.10 Els cavallers de Houston.
- 21.38 Tariro estiu.
- 22.10 Sessió de nit: "Encubridora".
- 23.50 Tendido cero.
- 00.55 TESTIMONI.
- 01.00 L'últim emperador.

DIMECRES - 8

- 10.00 Una llar per als animals.
- 10.45 Aventura-92.
- 11.45 Apaga i anem-nos-en.
- 14.00 El Clot 19.
- 15.35 Cristall.
- 16.25 Calaix desastre.
- 17.25 El follet del globus.
- 17.30 Els mons de Yupi.
- 18.00 A l'estiu.
- 19.00 3 x 4.
- 20.10 Els cavallers de Houston.
- 21.38 Nit d'humor: "Jutjat de guàrdia". "Las chicas de oro".
- 22.35 Estrenes TV: "Viajeros sin destino".
- 00.45 L'últim emperador.

DIJOUS - 9

- 10.00 Una llar per als animals.
- 10.45 Aventura-92.
- 11.45 Apaga i anem-nos-en.
- 11.55 Santa Barbara.
- 12.40 Dibuxos animats.
- 13.00 Silenci trencat.
- 14.00 Valerie.
- 15.35 Cristall.
- 16.25 Calaix desastre.
- 17.25 El follet del globus.
- 17.30 Els mons de Yupi.
- 18.00 A l'estiu.
- 19.00 3 x 4.
- 20.10 Els cavallers de Houston.
- 21.38 Pecats.
- 22.30 El primi-joc.
- 22.45 Un dia és un dia.
- 00.50 L'últim emperador.

DIVENDRES - 10

- 10.00 Una llar per als animals.
- 10.45 Documental.
- 11.45 Apaga i anem-nos-en.
- 11.55 Santa Barbara.
- 12.40 Dibuxos animats.

13.00 Silenci trencat.

- 14.00 Una manera de viure.
- 15.35 Cristall.
- 16.25 Plàstic.
- 17.25 El follet del globus.
- 17.30 Les aventures de Peter.
- 18.05 Les estrelles.
- 18.35 Amb les mans a la massa.
- 19.00 3 x 4.
- 20.10 Els cavallers de Houston.
- 21.38 Detectiu privat.
- 22.35 Homenatge a Paco Martínez Soria.
- 00.50 Cinema mític:

DISSABTE - 11

- 04.00 Documents TV.
- 05.00 El saler.
- 06.00 D'altres pobles.
- 07.00 De pel·lícula.
- 08.00 Video-mix.
- 08.20 Però... això què és!
- 09.30 Els contanimalos.
- 10.30 No t'ho perdís.
- 12.30 Visca la ciència.
- 13.00 Joc sense fronteres.
- 14.35 Bioman.
- 15.00 Telediari cap de setmana.
- 15.35 La boja acadèmia de policia.
- 16.05 Primera Sessió: "S.O.S. Equipo azul".
- 18.00 Rockopop.
- 19.15 Una sola terra.
- 20.05 Tusitala.
- 21.00 Telediari cap de setmana.
- 21.38 Informe setmanal.
- 22.40 Dissabte cinema: "El coleccionista". "Isidora".

DIUMENGE - 5

- 08.00 Con tu cuerpo.
- 08.15 Por el ancho mundo.
- 08.45 SANTA MISSA.
- 09.30 Compañeros.
- 10.00 Los picapiedra.
- 10.30 Cine para todos: "Fray Escoba".
- 12.00 Domingo deporte.
- 20.00 Kung-Fu.
- 21.00 Relatos TV: "Socorro, se buscan niños".
- 22.15 Vuelta ciclista a Burgos.
- 22.30 Concurso piano Paloma O'Shea.
- 00.30 Filmoteca TV: "Bajo el signo de escorpión".

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

- 08.00 Con tu cuerpo.
- 13.00 Un punt de solfa.
- 14.00 Avanç de l'informatiu.
- 21.30 Notícies - 2.

DILLUNS - 6

- 08.15 Crear i viure.
- 08.45 Dibujos animats.
- 09.00 Barrio Sésamo.
- 09.30 Ferdy.
- 10.00 Los mundos de Yupi.
- 10.30 Plàstic.
- 11.00 La identidad de Bourne.
- 12.00 Las doce en punta.
- 13.05 On li fa mal?
- 13.30 Missió màgia.
- 15.30 Música de color.
- 16.30 Sessió de tarde: "Piso de solteros".
- 18.00 Video-mix.
- 18.30 La barberia.
- 19.00 L'informatiu vespre.
- 19.30 Verano deporte.
- 22.00 Cine club: "Al margen de la vida".
- 23.45 Documentos TV.
- 00.45 TIEMPO DE CREER.
- 01.00 Última sessió: "No profanar el sueño de los muertos".

DIMARTS - 7

- 08.15 Un rato de inglés.
- 08.45 Dibujos animados.
- 09.00 Barrio Sésamo.
- 09.30 Dibujos animats.
- 10.00 Los mundos de Yupi.
- 10.30 Archi i Sabrina.

11.00 Situación limite.

- 12.00 Las doce en punta.
- 13.05 On li fa mal?
- 13.30 Missió màgia.
- 14.00 Catalunya misteriosa.
- 14.30 Sueños de ayer.
- 15.15 Biniki i la dragona rosa.
- 15.30 De oriente a occidente.
- 16.30 Sessió de tarde: "Un león en las calles".
- 18.00 Video-mix.
- 18.30 La barberia.
- 22.00 Cheers.
- 22.30 Que noche la de aquel año.
- 23.30 La joya de la corona.
- 00.30 Glasnost.
- 01.00 Última sessió:
- DIMECRES - 8**
- 08.15 Crear i viure.
- 08.45 Dibujos animados.
- 09.00 Barrio Sésamo.
- 12.00 Las doce en punta.
- 13.05 On li fa mal?
- 13.30 Missió màgia.
- 14.05 Catalunya misteriosa.
- 14.30 Sueños de ayer.
- 15.15 Biniki i la dragona rosa.
- 15.30 Documental.
- 16.30 Sessió de tarde: "Hazme una oferta".
- 18.00 Video-Mix.
- 18.30 La barberia.
- 19.00 L'informatiu vespre.
- 19.30 Verano deporte.
- 21.00 Argentina'90.
- 23.00 Corazón.
- 00.00 Minicine: "Un primo en el Bronx".

DIJOUS - 9

- 08.15 Crear i viure.
- 08.45 Barrio Sésamo.
- 09.30 Dibujos animados.
- 10.00 Los mundos de Yupi.
- 10.30 Argentina'90.
- 13.05 On li fa mal?
- 15.15 Biniki i la dragona rosa.
- 15.30 National Geographic.
- 16.30 Sessió de tarde: "Rapsodia de Juventud".
- 18.00 Video-Mix.
- 18.30 La barberia.
- 19.00 L'informatiu vespre.
- 19.30 Verano deporte.
- 21.00 Argentina'90.
- 22.30 Jueves cine: "Sangre fácil".
- 00.30 Metrópolis.
- 01.00 Última sessió: "Memoria del general Escobar".

DIVENDRES - 10

- 08.15 Curso de idiomas.
- 08.45 Dibujos animados.
- 09.00 Barrio Sésamo.
- 09.30 Dibujos animados.
- 10.00 Chopi i la princesa.
- 10.30 Argentina'90.
- 12.00 Las doce en punta.
- 13.05 On li fa mal?
- 13.30 Missió màgia.
- 15.30 Records d'ostatge.
- 16.30 Sessió de tarde: "Así nace una fantasia".
- 18.00 Video-Mix.
- 18.30 Primera división.
- 19.00 L'informatiu vespre.
- 19.30 Verano deporte.
- 21.00 Argentina'90.
- 23.00 A través del espejo.
- 02.00 Stop, seguridad en marcha.

DISSABTE - 11

- 08.15 La edición científica.
- 08.45 Geografía catalana.
- 09.00 Barrio Sésamo.
- 09.30 Video-Mix.
- 11.30 Argentina'90.
- 13.00 Concierto.
- 14.30 Plàstic.
- 15.00 Don Rock.
- 16.00 Estadio-2.
- 21.00 Relatos TV: "De aquí a la eternidad".
- 22.45 El primi juego.
- 23.00 Sota la palmera.
- 23.30 El quadrat d'or.
- 00.00 Butaca de salón.
- 02.30 El nuevo espectador.
- 03.30 ÚLTIMAS PREGUNTAS.

COMENTARIS TV

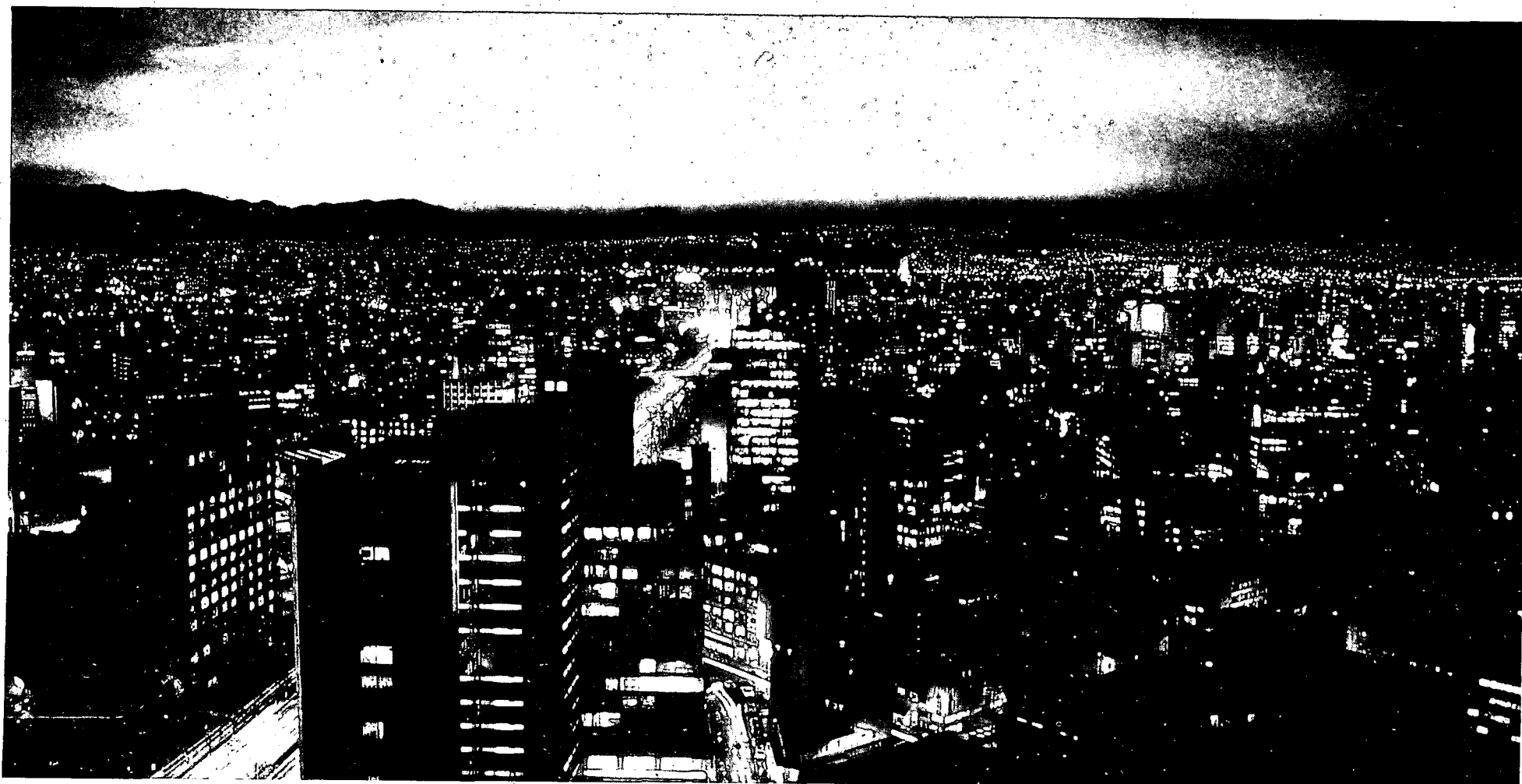
UN BON FILM, UN BON VÍDEO

Mira quien habla és una pel·lícula molt bona que avui mateix hom pot veure a les pantalles dels cinemes d'estrena d'arreu de Catalunya. És una pel·lícula amb valors, una obra cinematogràfica que ofereix solucions, esperança, confiança en l'home i en les seves iniciatives i reaccions morals.

Un bon film, que es convertirà en un bon vídeo. Val la pena veure aquesta història d'amor que comença amb un acte de valentia d'una dona soltera que decideix no abortar, tot i haver quedat embarassada d'un home que no l'estima. Segon acte de valentia: cercar un pare per aquest nen que ha de venir al món; és a dir, Molly (Kirstie Alley) necessita un pare pel seu fill perquè sap que amb ella sola no n'hi ha prou. Aviat apareixerà James (John Travolta), un taxista que duu a Molly a l'hospital quan el part ja és imminent. Aquesta relació inicial farà que James, fent de "cangur" del nen, arribi a estimar com un fill aquella criatura, la qual, segons com, ha ajudat a arribar al món. Bé, no puc continuar: cal veure la pel·lícula i, evidentment, això vol dir deixar, aquestes vacances, de veure algun dia la televisió.

En qualsevol cas serà una bona idea quan surti, veure, el vídeo en família. Tant de bo que puguéssim sempre recomanar pel·lícules com aquesta.

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39 IGNASI BOFARULL

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca